

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL.
OBSAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 -
Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugooslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XII.

BUENOS AIRES, 1. DE MARZO (MARCA) DE 1941

Núm. (Štev.) 6

NARODNINA: Za Ameriko in za celo
leto \$ arg. 6.-; za pol leta 3.50.
Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Lord Beaverbrook

Angleško letalstvo je bilo ob pričetku sedanje vojske v primeri z nemškim letalstvom dosti šibko. Toda v teku mesecev se je izoblikovalo v strašno orožje, ki se bojuje z nemško zračno silo ne brezupno in tudi ne z divjim, obupnim junaštvom, ampak z uspehom, ki ga priznava Nemci sami.

Tisti pa, ki je ustvaril veliko silo angleškega zračnega brodivja, je William Maxwell Aitken, baron Beaverbrook, ki je še pred sedanjo vojno spadal med najbolj nepriljubljene figure javnega življenja. Toda v kratkih mesecih je dosegel toliko priljubljenost, da ne zaostaja mnogo v očeh javnega mnenja za Winstonom Churchillom. Sam je rekel: "Nihče ne bi tega verjel. Prav tako se mi zdi, kakor če bi mi prerokovali, da bom postal canterburški nadškof."

Lord Beaverbrook je otrok revne družine. Njegov oče je bil presbiterijanski pridigar v Newcastle v Kanadi. Poleg osmih drugih otrok je moral rediti še devetega, Maxa. Max je zapustil šolo z dokaj slabim uspehom. Pustil je torej učenje in se posvetil zavarovalni agenturi in je potoval po deželi kot agent, ki je ljudi zavaroval za življenje. Polagoma je prišel tudi igrati na borzi. Končno je dobil službo v Halifaxu pri nekem bankirju po imenu John Stairs, ki je prekupčeval z zemljišči. Kmalu se je pokazalo, da ima mladi Max veliko spretnost. Njegov predstojnik ga je vzbujal in mu nazadnje v kupcijskih zadevah pustil proste roke. Beaverbrook je pričel kupčevati na veliko in njegova podjetnost je postala znana širom dežele. S tridesetimi leti je bil že večkratni milijonar.

Leta 1906 se je poročil, toda tedaj je njegovo ime že zvenelo z nekakšnim pustolovskim prizvokom. Tisk in tudi finančni krogi so o njem govorili kot o človeku, ki pri pridobivanju denarja ni tenkovesten in ne pozna nobenih ozirov, ampak brezobzirno zasleduje le svojo lastno korist. Pozneje je Beaverbrook pravil, da so ga ti očitki zelo boleli, ker je sicer res pridobil denar, a je obenem skušal tudi skupnosti koristiti. Vsekakor se mu je njegova ožja domovina Kanada zamerila in odšel je v Anglijo v upanju, da mu bo javno mnenje tu bolj naklonjeno. Vrgel se je v politiko in leta 1910 je bil že izvoljen v parlament. Šest let pozneje se je močno prizadeval, da je Lloyd George pomagal spraviti na mesto ministrskega predsednika.

Beaverbrook je medtem postal baronet, pa vseeno ni prav vedel, kaj naj počne s svojo podjetnostjo. Končno se je lotil časopisja in je po vojni kupil v Londonu "Daily Express". Za njega je dal nekaj nad pet milijonov našega denarja — dinarjev. "Daily Express" je imel tedaj nizko naklado, razen tega pa je bila njegova uprava močno zadolžena. Beaverbrook pa je umel naklado povečati na 2,600.000 dnevni, s čimer je list postal eden največjih časopisov na vsem svetu. Ko je Beaverbrook kupil dnevnik, je bil le-ta zadolžen za 120 milijonov dinarjev. Toda Beaverbrook ga je tako dvignil, da je letno prinašal nad 60 milijonov čistega dobička.

Zviti lord se je za dvig naklade poslužil posebne zvijače. Vedel je, da na Angleškem, kakor tudi drugod po svetu ne govore posebno las-kavo o velikih časopisnih založnikih. Zaradi tega je urednikom svojega lista dovolil, da so se v vsaki številki norčevali iz svojega šefa. Low, znani angleški karikaturist, ki je pri "Daily Expressu" letno zaslužil tri milijone dinarjev, ni opustil nobene

prilike, da ne bi Beaverbrooka pred-očil v kar moč neugodni luči. Šlika-l ga je kot ptica, kot žuželko, ali kot slona. Ko je neki dopisnik "Manche-ster Guardianu" Beaverbrooka silo-vito napadel, se je Beaverbrook takoj z njim telefonično zvezal in je pisca članka, nekega Hawarda Springa, takoj angažiral za svoj list, in sicer za uvodne članke.

Poleg svojega dela kot založnik in izdajatelj časopisa pa je Beaverbrook dobil še čas, da je ustanovil politično stranko, da je bil svetovalec vojvode Windsorskega v njegovih zakonskih zadevah in težavah, da si je zgradil veliko žrebčarno in pridno gojil dirkalne konje, povrhu pa je še knjige pisal. Beaverbrook je zelo nadušljiv in njegovo nadoho je zdravil dolga leta cel štab zdravnikov. Le-ti so ga pošiljali enkrat na Bermude in drugič v St. Moritz. Toda vsakokrat se je vrnil še z večjo nadoho in še bolj žolčen in zagrenjen. Odkar pa je postal minister in drži v vsaki roki telefonsko slušalko ter zraven tega še narekuje pisma, v resnici nima več časa, da bi mislil na svojo nadoho. Odkar dela po šestnajst ur dnevno, tudi nima več časa, da bi vabil veliko družbo na čajanke, kakor je to delal prejše-čase. Zdaj povabi kar v svojo pisarno inženirje, graditelje letal in strokovnjake ter jim ponudi majhen prigrizek. Medtem pa se pridno posve-tuje z inženirji in posluša njih poročila. V bistvu lord Beaverbrook prav malo razume o letalstvu in letalih, čeprav je osebnost bil posestnik šestih potniških letal. Tudi se nikdar ni izvežbal v pilotiranju. Pač pa je nje-gov najstarejši sin Max naveden le-talec, ki je študiral aeronavtiko in velja za letalskega strokovnjaka. Udeležil se je tudi bitke nad Dun-querquom in je odlikovan za hra-brost.

Angleži radi gledajo svojega "Be-averja" prav tako kakor Winstona Churchilla. Pač pa mu uradništvo očita, da hoče vse do najmanjših po-drobnosti sam nadzirati in so več-krat njegovi sodelavci vsi iz sebe. Pravijo, da bi britansko cesarstvo zašlo v strahotno zmedo, če bi vsa ministrstva bila na ta način uprav-ljana, kakor vodi Beaverbrook svoj resor. Tudi mu očitajo, da ničesar ne izda o svojih delih. A Beaverbrook je na ta očitek odgovoril: "Moja naloga je, da izdelujem leta-la, pa ne novice."

Dokler ni Beaverbrook postal mi-nister za letalstvo, so bile posamez-ne panoge njegovega ministrstva v raznih rokah, tako da je za vsako odločbo bilo treba neštetihih dolgih konferenc. Toda Beaverbrook je vse, kar se tiče letalstva, združil v svoji roki, na važna mesta pa je postavil strokovnjake. Kar je na Beaverbrook torej najbolj zanimivega, ni morda to, da se je mož sam iz last-nih sil povzpel tako visoko, ampak da je razumel stari angleški proiz-vajalni stroj pognati do viška in ga na tej višini kljub raznim težavam tudi ohranil. To je zelo veliko, če pomislimo, da je lord Beaverbrook že precej v letih, pa je vendar po-stavil zgled izredne delavnosti in požrtvovalnosti za stvar svoje domo-vine.

Takega moža Anglija tudi potrebuje v teh časih, ko Nemčija nape-nja vse sile, da potom letal zastraši angleško ljudstvo. Tega pa Hitlerje-va letala niso dosegla in to je zasluga predvsem ministra za letalstvo lorda Beaverbrooka, ki je polagoma a vendar z velikim uspehom organi-ziral angleško letalstvo, da je sedaj ne samo v stanu braniti angleško ozemlje pred nemškimi zračnimi na-padi, ampak tudi uspešno napadati in prizadejati občutno škodo nem-škim vojaškim objektom.

Hitler napoveduje poostritev vojne proti Veliki Britaniji

MUSSOLINI PRIZNAVA PORAZE IN POLAGA VSE SVOJE UPE V VOJNO MOČ NEMČIJE — NE-VAREN POLOŽAJ GRAZIANIJEVE VOJSKE V LIBIJI — ANGLEŽI NAZNANILI MINIRANJE OB-SEŽNE CONE SREDOZEMSKEGA MORJA MED SICILIJO IN AFRIKO — BRITANSKA VOJSKA ZA-SEDLA GLAVNO MESTO ITALIJANSKE SOMALIJE — KAJ SE PRIPRAVLJA NA BALKANU? — ANTHONY EDEN IN NAČELNIK BRITANSKEGA GENERALNEGA ŠTABA V ANKARI — POLOŽAJ V BOLGARIJI

Hitler je spet govoril. Uporabil je novo obletnico ustanovitve nemške nacionalno-socialistične stranke za to, da je obsežno naštel vse grehe prejšnjih režimov, ki so po njego-vem mnenju spravili Nemčijo na rob propasti, in podčrtal lastne zasluge za obnovo Nemčije in, predvsem, njene vojne sile. Zagotovil je, da je Mussolini iskren prijatelj in da je Nemčija z Italijo trdno povezana, in napovedal, da bo v mareu ali aprilu sprožil poostreno borbo s podmorni-cami proti Angliji. Dejal je, da se v Londonu varajo, če mislijo, da je Nemčija tekom zime spala; zgradila je veliko število podmorskih čolnov novega tipa in je prepričana, da bo z njimi mogla skoro popolnoma blokirati angleške otoke ter jim odre-zati dotok živil, vojnega materiala in sirovin. O tolikokrat naovedanem napadu na Anglijo ni rekel niti be-sedice. Po njegovih besedah izgleda, da se je Nemčija odločila v svoji bor-bi proti Angležem za orožje, ki je te-ko svetovne vojne prizadelo Veli-ki Britaniji hude udarce in jo sko-raj prisililo h kapitulaciji, kakor je sam Lloyd George pozneje odkrito-srčno priznal v svojih "Spominih". Gosto obljubena Anglija je za svoje življenje navezana na uvažanje o-gromnih količin blaga. Kakor je raz-umljivo, je rednost dobav še veliko bolj potrebna v sedanji vojni, ko so-vražna letala uničujejo zaloge in ko je poraba veliko večja nego v miru. S podmorsko nevarnostjo so Angle-ži računali še preden so šli v vojno in če Nemci tekom sedanje evropske zime niso spali, tega gotovo tudi An-gleži niso storili. Gotovo imajo že svoj načrt, kako odgovoriti na novo nevarnost, s katero jim sedaj grozi Hitler.

Kaj je povedal Mussolini

Preteklo nedeljo, dan prej nego njegov tovariš z drugega konca oso-vine, je tudi Mussolini imel govor v Rimu. Svojim poslušalcem, predstavi-nikom fašističnih organizacij, zbra-nim v gledališču Adriano, je najprej povedal, da je Italije že od leta 1922 v vojni proti "francoskemu, demokratičnemu in kapitalističnemu svetu". V abesinski in v španski vojni je Italija žrtvovala da bi se "kon-čni obračun med dvema nasprot-nima svetovoma" čimbolj zavlekel. Vendar pa se ta želja Mussoliniju ni izpolnila, marveč je Velika Britani-ja že v septembru 1939 "s premissi-je no zločinsko vojno" sprožila klanje. Tako je tok zgodovine Mussolinija "zgrabil za vrat", kakor on sam pravi, in ga prisilil, da se je odločil. Ker po kapitulaciji Francije Velika Britanija ni klonila — kakor so go-tovo v Rimu računali — je največje breme totalitarne vojne proti An-gležem padlo na Italijo. Zavedajoč se delikatnega položaja Libije, ki je bila izpostavljena napadu z dveh strani, je italijanski generalni štab že od leta 1936 dalje začel vojaško utrjevati to kolonijo in v tem pogle-du "naredil prave čudeže". Seveda se je pozneje pokazalo, da so ti čude-ži obrodili čudne rezultate. Čeprav

Libija ni bila napadena z dveh stra-ni, marveč so Francozi v Tunizu dr-žali roke križem ter so napad izvršili samo Angleži, so Wavellove čete ta-korekoč pomendrale vso veliko voj-sko, ki jo je bil v Cirenajiki pripravil maršal Graziani, in podijo sedaj njene ostanke po Tripolitaniji. Zani-mivo in obenem čudno v Mussolini-jem govoru je, kar se dogodkov v Libiji tiče, sledeče: Fašistični luče trdi, da se je Angležem posrečilo poraziti libijsko vojsko predvsem za-to, ker so sprožili ofenzivo pet ali deset dni prej nego Italijani. Ker je za napad potrebna veliko večja sila nego zao brambo, se ljudje sedaj u-pravičeno sprašujejo, kako je mogo-če, da se italijanska vojska ni mogla prav nič braniti, če je bila celo za napad pripravljena?

Glede Grčije je Mussolini zatrdil, da so bili vsi odgovorni vojaški po-veljniki edini v tem, da je treba pro-ti njej nastopiti, in da so soglasno odobrili operacijske načrte. Vkljub temu se je vojna brž prenesla ne v Atene, kakor so Italijani računali, marveč v Albanijo. Doslej so mnogi razlagali italijanske poraze v borbi proti Grkom s pretveznimi nesog-lasji med Mussolinijem in vojnim vodstvom. Govorili so na primer, da se je maršal Badoglio protivil "grški pustolovščini" in da se je napad na Grčijo izvršil proti volji generalne-ga štaba. Iz teh predpostavk so lo-gično izvajali, da napad ni uspel, ker vojaško ni bil pripravljen. Mus-solini sedaj trdi, da to ni res, mar-več da so italijanski vojskovodje i-meli skrbno izdelane načrte, ki so jih v lepi slogi odobrili. Kaj pa se-daj? Kako naj si človek razlaga po-raze italijanske armade v borbi s takšno malo državico, kakor je Gr-čija? Ali naj pride do zaključka, da je ves veliki napor fašizma, da bi iz italijanskega vojaka ustvaril juna-ka, ostal brez uspeha in da vse pri-prave, premoč in boljše orožje nič ne pomagajo, če ni sree na svojem pravem mestu, ampak neke drugje?

Mussolini sicer zagotavlja, da so se Italijani v Albaniji junaško bo-rili in da Grki hudo pretiravajo svo-je zmage, vendar pa dejstva samega, da se je napad izjalovil, ne more za-nikati. Duče pravi, da se bo sedaj položaj kmalu spremenil, ker bo pri-šla spomlad, ki jo on naziva "naša letna doba". Po teh besedah bi člo-vek sodil, da je vseh neuspehov bilo krivo samo slabo vreme in pa dej-stvo, da pri pripravljanju vojnega načrta niso sodelovali geografi in vremenoslovci, ki bi bili mogli gene-ralom povedati, kdaj pihljajo po grški zemlji najbolj blagi vetriči.

Po naštevanju teh neuspehov je Mussolini pojasnil, da so Italijanom priskočili Nemci na pomoč in da se nemško vojaštvo tako na Siciliji ka-kor v Libiji prav korektno obnaša. Zagotovil je, da se vojna sila Nem-čije ni doslej prav nič zmanjšala, marveč je celo narastla. V tej moči nemškega rajha vidi Mussolini, ka-kor zveni iz njegovih besed, zagoto-vilo, da bo italijanski narod končno dobil plačilo za svoje težave, svoje trpljenje in svoje žrtve.

Angleži zavzeli Mo-gadiscio

Dva dni po Mussolinijevem govo-ru je prišla v Rim spet neprijetna vest. Britanske čete so vkorakale v glavno mesto italijanske Somalije, Mogadiscio, ki šteje 55.000 prebival-cev in je najvažnejša naselbina kol-onije. Angleži vztrajno napreduje-jo tudi v Etiopiji in v Libiji, kjer postaja položaj Grazianijeve vojske že tako kočljiv, da se je Mussolini baje razgovarjal s Francem in, po-tom njega s Pétainom, kako bi se ostanke te vojske mogli rešiti z umi-kom preko francoskega Tuniza v španski Maroko. Da bo položaj za Italijane še bolj neugoden, so An-gleži naznanili miniranje obsežne co-ne Sredozemskega morja med Sicili-jo in Afriko. Prizadevali si bodo pre-prečiti z vsemi sredstvi kakršnekoli transporte iz Italije v Afriko. Da i-majo ta prizadevanja že nekaj uspe-ha, priča dejstvo, da so v par dneh Angleži potopili na Sredozemskem morju osem italijanskih tovornih ladij, ki so bile baje namenjene v Tripolis.

Minister Eden v Turčiji

Veliko pozornost je te dni vzbudi-lo potovanje angleškega ministra za zunanje zadeve Anthonyja Edena in načelnika britanskega imperijal-nega generalnega štaba, generala Johna Dilla, v glavno mesto Turčije. Edena so Turki sprejeli z velikimi častmi in z navdušenjem. V Ankari se vrše sedaj gotovo zelo važna po-svetovanja. Listi zagotavljajo, da se bo Eden sestal tudi z zastopniki Gr-čije in Jugoslavije.

Ker ni nobenega dvoma, da so Edena spravili na pot iz Londona ze-lo važni nameni, in ker ga na poto-vanju spremlja šef generalnega šta-ba, se časniki sedaj vprašujejo: Kaj se dogaja, oziroma kaj se bo dogodilo na Balkanu? Spominjajo se, da je bilo Edenovo potovanje v Egipt uvod v znamenito Wavellovo ofenzivo in sprožili so tudi že vest, da bo Eden pripravil transport ve-like britanske vojske v Turčijo in Grčijo. Koliko je ta vest utemeljena, seveda ne vemo, pač pa izgleda biti popolnoma razumljivo, da ima An-glija, kar se Balkana tiče, samo dve možnosti: ali se odpove vojskovanju v tem delu Evrope in torej namigne Grkom, naj se vdajo nemškemu pri-tisku in sklenejo mir z Italijo, ali pa mora nujno nekaj storiti, da svoj položaj na Balkanu, pred naraščajo-čo nevarnostjo zasedbe Bolgarije po nemški vojski, primerno okrepi. Pri-tok britanskih čet na Balkan bi oja-čil zvezo s Turčijo, izboljšal položaj Grčije in vplival najbrž tudi na za-držanje Bolgarije, ki je sedaj pri-pravljena, kakor izgleda, prekriža-nih rok gledati, kako jo bodo nem-ske čete zasedle.

V sofijskih hotelih so se že nasta-nili nemški generalštabni oficirji, v civilu, in rajhovskih "turistov", ki pripravljajo nastanitev nemške voj-ske, je po vsej Bolgariji nič koliko.

Argentinske Vesti

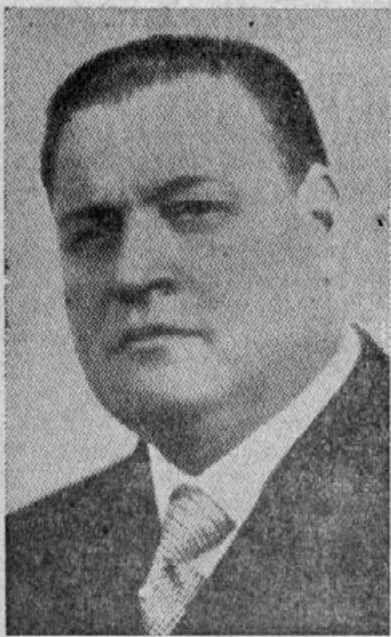
DR. PREBISCH SE JE VRNIL V V BUENOS AIRES

Vrnil se je iz Združenih držav, kamor je odšel z misijo, da najme tam večje posojilo, glavni upravitelj Centralne argentinske banke dr. Raul Prebisch. Dospel je z letalom družbe Panagra na postajališče, Bernardino Rivadavia v Seis de Setiembre, kjer je v ponedeljek nekako ob 5 uri pristal.

Dr. Prebisch se je mudil v Severni Ameriki več kot dva meseca ter je završil za Argentino važne finančne operacije.

POSEBNA KOMISIJA IN DR. ORTIZOVA BOLEZEN

Posebna komisija, ki ima namen ugotoviti zdravstveno stanje državnega predsednika dr. Ortiza se je že

parkrat sestala in pozvala k zaslišanju one zdravnik, pri katerih je zadnje čase prvi mandatar iskal pomoči.

Odločitev v tem vprašanju ima paсти prihodnji teden.

PARLAMENT SE SE NE BO SESTAL

Ker so gospodje poslanci povečini odšli iz mesta, se zasedanje do 5. marca ne bo vršilo. Ko bodo poslanci začeli z zborovanjem, bo zopet na sporedu intervencija in odlok senata, ki se tiče zdravja dr. Ortiza.

LETOŠNJI PUST

Letos je pust še skoro bolj živahen kakor zadnja leta. Nič ni opaziti, da bi bili "pustneži" v skrbeh, da je vojna, čeprav sicer ne tukaj, pa zna vplivati tudi na Argentino. V vseh okrajih širnega mesta je videti neobičajno mnogo maškar. Seveda ne manjka tudi radovednih gledalcev.

Angleži predvidevajo, da bo nemška vojska začela korakati v Bolgarijo že v nekaj dneh. Potemtakem se bodo morali podvizati, če nočejo Grčijo prepustiti usodi.

Morda je Edenova prisotnost v Ankari res v zvezi s pripravami za razširjenje bojišča na Balkanu. Nadaljnji razvoj dogodkov tam je predvsem odvisen od stališča, ki ga bo končno zavzela Turčija. Znano je, da imajo Turki z Anglijo vojaško pogodbo, katere namen je, po zagotovilih vlade v Ankari, zagotoviti neodvisnost turške republike. Če nemška vojska res vdre na Bolgarsko, bo Turčija stala pred izbero: ali izjavi, da je ta zadeva ne zanima, ali pa se postavi na stališče, da okupacija Bolgarije po nemških četah ogroža neodvisnost Turčije in mora torej pogodbo z Anglijo stopiti v veljavo. Zanimivo je, da je nemški poslanik v Ankari, von Papen, prav dan ali dva pred prihodom ministra Edena, pokazal na poslanstvu turškemu predsedniku republike najnovejši nemški film o vojni na zapadu. Ali je hotel s tem von Papen dopovedati Turkom, da jim bo huda predla, če bi se odločili, da se postavijo

GIBANJE PARNIKOV

Iz Evrope ni dospel v tem času nikak parnik. Tudi ni za sedaj še nobeden najavljen.

Kljub temu pa, da ni bilo sem nobenega prevoznika od tam, je prišlo vendar zelo mnoge pošte iz Jugoslavije. S katerim parnikom naj bi ta pošta dospela nam ni znano. Zelo verjetno pa je, da s kakim severnoamerikanskim. Ni izključeno tudi, da s kakšnim japonskim.

Znano nam do sedaj še tudi ni, če je prišlo kaj pošte iz Italije.

DRZNI TOLOVAJI

Po ulici Charlone je šel v torek zgodaj zjutraj zasebni nočni čuvaj Secundino García in je videl, da se mu bliža avto brez luči in znaka. Zaukazal je radi tega, da vodnik avto ustavi. Ta pa tega ni hotel storiti, ampak je vozilu hitrost še povečal, obenem pa je palo proti čuvaju iz avta več strelcev, od katerih so nekateri García smrtno zadeli.

Strelci in čuvajevi klici na pomoč so privabili stražnika, ki je bil tam v bližini s službenim avtobusom ter prišel zasledovati storilce. Ti so z avtom, v katerem so se nahajali hiteli na vso moč do avenide Forest, kjer je privozil nasproti kolektiv št. 37, v katerem je bilo več oseb. Sunk je bil tako silen, da se je avto napadalec pri tem razbil in je bilo šest oseb pri tem močno ranjenih. Ranjena pa sta bila tudi dva napadalec, kakor se je potem izkazalo, namreč Antonio Bethencourt, katerega je policaj Vicente Nignori našel na nekem vrtu avenide de lo Incas, višina 3156 ter Josea Jasina ali Francisca Rubina, katerega so v bolnišnici Pirovan prepoznali za napadalec. Pri težko ranjenem Bethencourtu so se našli vojaški revolver.

V razbitem avtu je policija našla nato še več revolverjev ter drugega takega orodja. Ta avto je bil last dr. Gaibisija in njegovega sina Jurija, katerima so ga prej ti tolovaji s silo odvzeli.

Policija zaslišuje ujeta tolovaja, toda nočeta soudeležencev izdati. Preiskala je že čez dvajset tolovajskih taborišč, a brez uspeha. Upa pa, da jih bo kmalu dobila v roke.

ARGENTINSKO MESO ZA SEVERNO AMERIKO

Severnoameriški živinorejci bodo kupili v Argentini in drugih južnoameriških državah večje množine mesa, ki bo v prvi vrsti namenjeno za vojaštvo.

ANGLEŠKI PARNIK JE LE PRIPLUL

V članku "gibanje parnikov" smo pisali, da ni prispel in niti ni najavljen noben parnik iz Evrope. V

proti nacistični vojni mašineriji?

V drugih virih trde, da bo skušal Eden osnovati blok balkanskih držav, Turčije, Jugoslavije in Bolgarije, ki naj bi zavaroval neodvisnost teh držav proti kateremukoli napadu od zunaj. Baje bi se za tak blok zanimala in ga podprla tudi Rusija. Ali je na tem kaj resnice ali ne, je težko ugotoviti. Res je sicer, da se je angleški poslanik pri ruski vladi odpeljal v Ankar, kjer se bo sestal z Edenom, res je pa tudi, na drugi strani, da je menda položaj za Nemce v Bolgariji že tako dozorel, da bi vstop Bolgarije v takšno balkansko zvezo, ki bi se rodila z angleškim blagoslovom, več ko dvomljiv, če ne naravnost nemogoč.

Kakor smo rekli že v poročilu prejšnjega tedna, se v Evropi bliža pomlad in z njo nove vojne akcije. Tudi Mussolini in Hitler napovedujeta velike dogodke. Kje se bodo začeli? Kako bodo končali?

Z Edenovo prisotnostjo v Ankari se odpirajo nove možnosti ne samo bodočim dogodkom, marveč tudi ugibanjem. Svetovni tisk bo takih ugibanj gotovo prepoln v prihodnjih dneh.

četrtak pa je le neprizakovano še, dospel angleški prevoznik "Highland Chieftain".

Parnik ni imel potnikov, pač pa mnogo raznega blaga.

STE VPISALI OTROKE V ŠOLO?

Šolski pouk v argentinskih šolah prične v ponedeljek 3. marca.

DOMAČE VESTI

SMRTNA KOŠA

Dne 25. januarja t. l. je v Vrtojbi umrla Marija Batistič, stara 90 let, iz znane rodovine Klanjšček iz Podgore.

Tukaj v Argentini zapušča vnuke: Batističa Rafaela, Ušaja Alojzija, Antona in Marijo, Keber Cvetka, Martina, Edvarda in Marijo.

Naj počiva mirno v domači zemlji, vsem preostalim bodi naše globoko sožalje!

MAŠA ZADUŠNICA

Maša za pokojnega Maksa Bovcon se bo vršila v nedeljo 30. marca ob 10 uri v kapeli, Avenida del Campo 1653, na Paternalu.

NOV GROB V DOMOVINI

V Temnici je 2. januarja t. l. umrl Alojz Rogelja, star 67 let. Zapušča ženo in dva sina doma, eno hčer v Franciji, sina Emila pa tu v Argentini.

Bodi mu lahka domača gruda, preostalim pa naše iskreno sožalje!

Naznanilo

Krajevni pododbor šolskega društva La Paternal naznanja tem potom svojim članom, kakor tudi zainteresiranim, da se prične z rednim poukom v Slovenski šoli v ponedeljek, dne 3. marca. Starši naj svoje otroke pravočasno vpišejo in čim prej, tem bolje.

V šolo se sprejema otroke obojega spola in sicer v vrtec od 3—6 let, v šolo pa od 6—14 let starosti.

Starši, kateri želijo, da njih otroci dobé v šoli proti primerni odškodnini tudi kosilo naj se sporazumejo s šolskim vodstvom.

Člani so naprošeni, da poravnajo zaostalo članarino oz. mesečnino, čim prej v šoli ali pa pri g. Laknerju. Najbolje je da se plača kar vnaprej za tri mesece, ker šolsko društvo tudi rabi denar za kritje stroškov vzdrževanja šole, kateri niso majhni. Več članov je tudi dolžno za mesece Jan. in Febr. In so naprošeni da čim prej poravnajo zaostalo, kakor tudi, da za naprej plačujejo redno.

Rojaki, kateri nimajo otrok oz. so oddaljeni, da bi mogli iste pošiljati v našo šolo, se lahko obrnejo za kakršnakoli pojasnila na naslov šole, kateri je: Paz Soldan št. 4924, Buenos Aires. Na isti naslov, se naj pošilja darove, za katere se Vam krajevni odbor že vnaprej zahvaljuje.

MOHORJEVE KNJIGE

Mohorjeve knjige iz Jugoslavije so že dosele. Vsak naročnik, ki je knjige naročil in seveda tudi plačal, jih prejme pri Franc Laknerju, v Warnes 2215 na Paternalu.

Krojačnica

Izdelujem obleke po najnovejši modi. — Cene zmerne.

Rojakom se priporoča

Peter Capuder

AYACUCHO 975, U. T. 41-9718
Buenos Aires

Naši rojaki v Lomi Negri

Letopis

Koledar, kateri obsega zanimive in koristne članke naših rojakov-strokovnjakov je že davno izšel, vendar je še veliko rojakov in rojakinj, ki si ga še niso nabavili.

Rojaki, preskrbite si ga čimprej, saj mu je cena samo \$ 1.— in to vsoto lahko vsak zmora. Sploh pa je koledar mnogo več vreden, ker obsega nekatere članke, kateri zamo-rejo marsikateremu veliko koristiti.

NAROČNIKI!

Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino poravnati, ko Vas obišče naš inkasant na Vašem domu. Naročnino nam lahko nakažete tudi potom Giro Postal, ali Bonos Postales, naslovljene na "Slovenski List".

POMAGAJTE NAM IZBOLJŠATI LIST S TEM, DA IMATE VEDNO VNAPREJ PLAČANO NAROČNINO!

Tovarne v Lomi Negri, kjer je zaposlenih mnogo naših rojakov

Pogled na goro Aconcagua, kjer se je pred letom ponesrečil naš izseljenski duhovnik

Jože Kastelic

Za kratek čas

SREČEN ZOB

Žena: Gašper, zob sem dala izdreti.
Mož: "Srečen zob, da je rešen bližine tvojega jezika."

Zenska noče biti stara

"Koliko let imate, gospodična?"
"Prosim, ženske ne smete vprašati po letih!"

V šoli

Učitelj: Kaj, že spet si prišel v šolo brez peresnika! Samo pomisli, kaj bi napravil vojak, če bi šel v vojno na boj brez puške!
Učencec (malo pomisli in pravi): Nič! Imel bi mirno vest, da ne bo treba ubivati.

SUPERLAN in CAMPER

dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim klientom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se boste sami prepričali

Cene nizke.
Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIĆ
TRELLES 2642 U. T. 59-1232

Krojačnica

Kjer se izdeluje obleke po najnovejši modi in zmernih cenah. Rojakom se priporoča

MARTIN TURK

24 de Noviembre 1915 - Bs. Aires

Vesti iz organizacij

Prireditve "Slovenskega doma"

V Soboto 1. marca bo zadnja pustna zabava v Slovenskem domu, ulica Gral. César Díaz 1657.

*

V nedeljo 16. MARCA bo domača zabava s trgatvijo.

*

Na Belo nedeljo 20. aprila velika prireditve v dvorani XX. Setiembre, ulica Alsina 2832.

Poziv

Odbor "Slovenskega doma" pozivlja svoje članstvo, da opravi svojo dolžnost pri blagajniku.

Bliža se namreč občni zbor, pa je treba radi tega zadevo urediti. Kdor ne bo do občnega zbora v redu s članarino, ta ne bo imel pravice glasovati, niti ne bo mogel biti voljen v odbor.

IZ ROSARIA

DOMAČA ZABAVA SLOV. D. D. "TRIGLAV"

Društvo "Triglav" vabi na domačo zabavo s plesom, ki se bo vršila v nedeljo 9. marca ob 7 uri popoldne v društvenih prostorih, ul. Gral. Mitre 3924.

Odbor vabi vse cenjene rojake in rojakinje ter prijatelje našega društva, da se zabave udeležijo. Vstopnina je kot po navadi: člani ki so v redu z društveno blagajno so prosti, nečlani pa plačajo \$ 1.05. V slučaju dežja se bo zabava vršila eno nedeljo pozneje.

Odbor.

REDNI OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA DELAVSKEGA DRUŠTVA "TRIGLAV"

Dne 16. marca t. l. ob 15 uri se bo vršil 11. redni Občni zbor Slov. delavskega društva "Triglav", v svojih lastnih društvenih prostorih ul. Gral. Mitre 3924.

Dolžnost vseh članov in članic je, da se tega občnega zbora zagotovo udeležijo. Vabljeni ste pa tudi vsi ostali slovenski rojaki.

Upamo, da se bodo občnega zbora udeležili vsi naši rojaki in rojakinje ter da bomo vsi, poskrbeli za napredek edinega slovenskega društva v

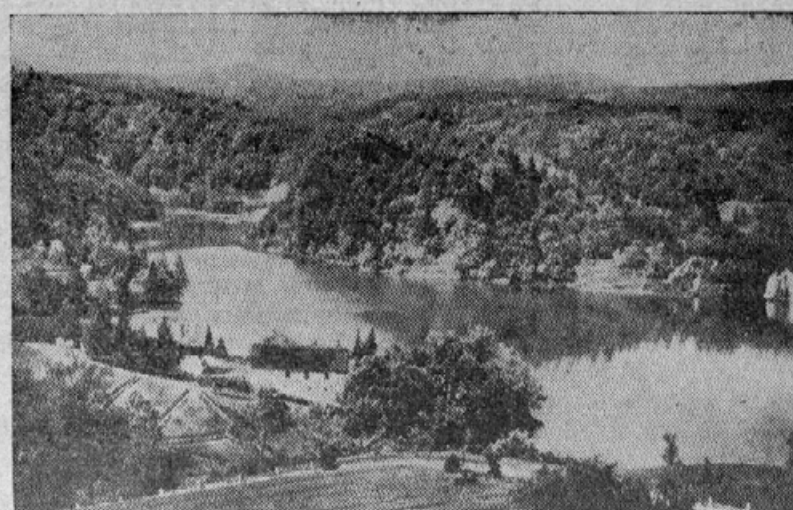
Rosariu in mu dali novih svežih moči. Naše geslo naj bo v slogi je moč! Torej na svidenje v nedeljo, dne 16. marca na 11. občnem zboru, ki se bo vršil s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo revizorjev.
5. Poročilo gospodarja.
6. Volitev novega predsednika.
7. Volitev novega odbora.
8. Slučajnosti.

Odbor.

IZ DOMOVINE

NOV HOTEL NA PLITVIČKIH JEZERIH

Nov moderen hotel bo zgradila za grebska banska oblast na Plitvičkih jezerih. Prejšnji hotel je zgorel in tako je ta turistični kraj Hrvaške, ostal brez modernega hotela. Pri banski oblasti so že izdelali načrt, po

katerem bo imel hotel 50 sob s 70 posteljami in vse moderno udobje. Obenem se bavijo z mislijo, da bi področje Plitvičkih jezer proglasili za nacionalni park in ga s tem zavarovali pred uničevanjem.

Krstna slava pri Volčičevih v Liniersu, pri katerem je bil za botra naš rojak Anton Bavčar

ZADNJA LETOŠNJA PUSTNA ZABAVA

ROJAKI IN ROJAKINJE

POSETITE ZADNJO

PUSTNO PRIREDITEV

1. marca

Spored: Igra "ČUDNA KUPČIJA"; petje zbora in kupleti.

Začetek ob 21 uri do 4.

V

"SLOVENSKEM DOMU"

GRAL. CESAR DIAZ 1657

IGRAL BO ČESKI ORKESTER

BUFET BO TUDI DOBRO ZALOŽEN

Iskreno se priporoča

O D B O R

TRGATEV v Slovenskem Domu

V NEDELJO, 16. MARCA, ob 4 uri in pol popoldne, se bo vršila v prostorih "SLOVENSKEGA DOMA", ulica GRAL. CESAR DIAZ 1657 (tri kvadre od Avenide San Martin) na Paternalu

DOMAČA ZABAVA S TRGATVIJO GROZDJA

Ves društven vinograd bo obložen s sladkim grozdom najboljših vrst. Vsak udeleženec si ga bo zamogel trgati, toda paziti bo moral, da ga ne bo zapazilo bistro oko moža postave. Če ga bo ta mož zapazil, tedaj ga bo zagrabil in tiral pred sodnika. Opomnimo, da je ta sodnik zelo strog in ne pozna usmiljenja, tudi ne priznava olajševalnih okolišnosti. Torej glejte, da boste previdno postopali pri trganju.

Poleg trganja grozolja pa bo na sporedu tudi

petje, razne druge zabave in ples.

Na svidenje tedaj na TRGATVI v NEDELJO 16. MARCA!

"SLOVENSKI LIST"

Gral. César Díaz 1657 — U. T. 59 (Paternal) 3667 — Buenos Aires

Uradne ure od 9. do 19. ure vsak dan.

POSREDUJEMO ZA SLUŽBE za moške in za ženske. ČE KDO VE ZA KAKO SLUŽBO, naj nam takoj javi. V KATERIKOLI ZADEVI obrnite se do nas, ki vam bomo šli na roko z nasvetom in drugače, kolikor bo v naših močeh. AKO IZVEŠ ZA KAKO NOVIČO, ki se tiče naših ljudi, sporoči jo takoj na naše uredništvo. Sodeluj z listom.

NAROČNINO PORAVNAJ vedno točno. V nekaterih krajih vas je več Slovencev skupaj; gotovo je med vami tudi kateri, ki razume pomen tiskane besede v materinem jeziku za naše izseljence. Naj pongitira nekoliko med tovariši in rojaki za "SLOVENSKI LIST" ter naj tudi pobere naročnino in pošlje na našo upravo.

POSLUŽUJTE SE samo onih podjetij, ki oglašujejo v našem listu! S tem koristite sebi in nam obenem.

"SLOVENSKI DOM"

Gral. César Díaz 1657 — U. T. 59 (Paternal) 3667 — Buenos Aires

PROSTORI: odprti za članstvo vsak dan od 7. ure zvečer naprej; ob nedeljah in praznikih pa ves dan.

PEVSKE VAJE: vsak petek in nedeljo.

DRUŠTVO PRIREJA: domače zabave in večje kulturne prireditve ter nastopajo zbori in solisti od časa do časa na jugoslovanski radio-ur.

DRUŠTVO RAZPOLAGA: s kakimi 900 knjigami ter se prečita letno okrog štiristo.

DRUŠTVO RAZPOLAGA: s krogliščem ter drugimi igrami za moške, ženske in otroke.

POSTANI ČLAN tudi ti ter sodeluj in poslužuj se v društvu onega, za kar čutiš največ veselja!

Slovenci doma in po svetu

VESTI IZ PRIMORSKE IN JUGOSLAVIJE

PRED GORIŠKO POROTO OBŠOJEN

Pred goriško poroto je bila pred dnevi razprava proti Evgenu Valentinčiču, rojenemu leta 1912 na Vrhu nad Kanalom. Valentinčič, ki je močno čudaške naravi, se je zagledal v 20 letno Milko Berlot z Vrha in jo zasledoval in nadlegoval s svojo ljubeznijo. Milka ga ni marala in je večkrat zavrnila njegovo snubljenje. Dne 20. oktobra lanskega leta je prišel na njen dom in ji zopet ponujal svojo ljubezen. Ko ga je zopet odbila, je zadivjal, potegnil revolver in jo ustrelil v prsa. Krogla k sreči ni ranila nobenih življenjsko važnih delov in je Milka v nekaj tednih ozdravela. Nasilni ljubimec je po svojem zločinskem dejanju zbežal, prej je pa še oddal strel na Milkinega brata, katerega je prvi pokrikal na kraj nesreče. Vse iskanje in stikanje orožnikov za podivjan fantom je ostalo brezuspešno. Dolge mesece se je klatil po kanalskih hribih, ljudje so ga večkrat srečavali, roki pravice se je znal pa vedno umakniti in prikriti. Zadnje mesece so govorice o njem potihnile in je bržčas zapustil domače kraje. Razprava pred goriško poroto se je izvedla v njegovi odsotnosti. Po zaslišanju nekaterih prič, so obravnavo kmalu zaključili. Valentinčič je bil zaradi nameravanega dvojne ubojstva obsojen na 14 let in 6 mesecev ječe.

V "ZAKLONIŠČU"

Pred dnevi so tržaški policijski agenti v večernih urah naleteli pod znanimi kamnitimi oboki na trgu Chiozza v Trstu na nekega Jožeta Spetiča, ki ima amonijo (policijsko nadzorstvo) in bi moral biti ob avemariji na domačem stanovanju. "Kako, da hodite še tu okrog in niste že doma?" so ga pobarali nadležni moške postavbe. "Saj sem doma!" "Na vašem domu?" "Seveda! Sedaj stanujem v tem protiletalskem zaklonišču!" Agenti so se mu nasmešili in ga povabili na policijo. Njegove noge so bile pa močno negotove in se je precej majal, ko so ga vzeli v sredo. Očividno je bil globoko pogledal v kozarec in v svoji vinski sreči pozabil na predpisano uro in na avemarijo. Po nekaj dneh je stal pred sodnikom. Sveto je zanimal, da oni dan ni bil v rožah. Pomagalo mu ni veliko. Dobil je pet mesecev. Sedaj bo lahko v

varnem zaklonišču tržaškega koroškega premišljeval, kako varljiva je sreča, ki jo prinaša rujna kapljica.

DRUŽINSKA ŽALOIGRA

V soboto, 19. oktobra preteklega leta se je popoldne odigrala v Trstu v Via Istria pretresljiva družinska tragedija. V imenovani ulici je stanovala 60 letna Roza Hvastja s 27 letno hčerko Lino in triletno vnukinjo. Hči je poročena, a je ločena in živi pri materi. Ta dan je prišel v hišo ločeni mož, da bi videl svojo hčerko. Med njim in ženo je prišlo kmalu do prepira, ki se je hitro razvnel. Nenadoma je mož potegnil revolver in začel divje streljati. Najprej je zadel taščo, potem še ženo in hčerko. Ko je hotel nato zbežati, se mu je spodrsnilo in je dadel; pri tem se je obstrčil še sam v prsa. Strelji so razburili vso okolico in priklicali sosedo, katerim se je nudil strašen pogled. Nesrečna tašča je dobila strel v glavo in je kmalu izdihnila. Ostali trije so bili lažje ranjeni in so jih prepeljali v bolnišnico.

OB SOŠKIH ELEKTRARNAH

Goriški prefekt Cavani je obiskal orjaški elektrarni pod Dobrajem in v Plavah, ki sta bili zgrajeni v zadnjih letih in deloma že obratujeta. Pregledal in občudoval je obe centrali pod Dobrajem in v Plavah, ki sta docela skrite v pobočju hriba, in oba mogoča jezva v Podselih in pri Škalabonu, nad Kanalom. Izrazil je svoje priznanje vodstvu obeh podjetij in poudaril, da električna moč, ki jo dajeja obe elektrarni, zadostuje za vse potrebe julijskih pokrajin in jih glede električne energije povsem osamosvojuje.

Bolgarski poslanik v Berlinu potoval skozi Beograd

Skozi Beograd je potoval v Sofijo bolgarski poslanik v Berlinu Prvan Draganov. Imel je pri tej priliki daljši razgovor tudi z beograjskimi časnikarji ter jim odgovarjal na razna vprašanja. Med drugim je dejal: "Ne vidim nobene nevarnosti, ki bi mogla nastopiti za naši državi, za Jugoslavijo in Bolgarijo, in tudi ne vidim razloga, zaradi katerega bi se mogli skaliti dobri medsebojni prijateljski odnosi. Obe državi morata še dalje sodelovati v duhu medsebojne pogodbe o večnem prijateljstvu, ki smo jo sklenili. Pogodbe ne smejo ostati samo mrtev papir, temveč si je treba prizadevati z obeh strani, da ostanejo pogodbe žive. Sicer pa sta naši dve državi s to pogodbo o večnem prijateljstvu odstranili mnogo težav, ki so do tedaj obstajale v medsebojnih odnosih. Sporazum je pokazal, da so dobri odnosi med nami. Mi si jih moramo še nadalje želeli ter storiti vse, da ostanejo. Ne vidim nobene stvari, ki bi lahko skalila naše prijatelj-

ske, dobre sosedstvene vezi. "Mislil", je nadaljeval Draganov, "da je popolnoma razumljivo nemško stališče v te primeru. Nemčiji je določen število čet v Romuniji potrebno, ker je Romunija država, iz katere se Nemčija oskrbuje. Tudi je razumljivo, da mora to področje zavarovati pred vsakim morebitnim presenečenjem, ki bi utegnilo nastopiti v tem trenutku od kake druge vojskujoče se države. Kar pa se nas tiče, ne vidim nobene nevarnosti za našo državo."

Dvajsetletnica srbskega vojskovodje Mišića

Dvajsetletnica smrti velikega srbskega vojskovodje vojvode Živojina Mišića se spominjajo v Srbiji. V Beogradu je pokojnikova vdova priredila spominsko svečanost, katere so se udeležili zastopniki vlade, vojske in drugih ustanov. Časopisje poveljuje pokojnikove vrline kot vojskovodja in zmagovalca, ki je kot poveljnik priboril Srbiji prvo veliko zmago v svetovni vojni, ko je premagal avstrijsko armado, kateri je poveljeval znani Potiorek. Mišić je bil kmečki sin iz Šumadije. Bil je poveljnik srbske vojske tudi takrat, ko si je na solunskem bojišču s probom priporila dostop v svojo domovino.

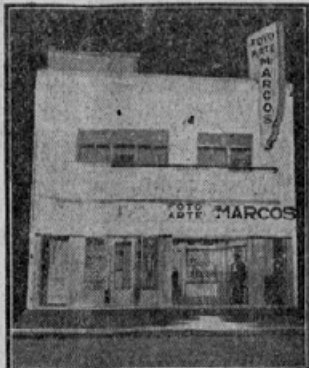
NAJVIŠJI MOST

Najvišji most v naši državi in najbrže tudi v Evropi je most čez reko Taro v Črni gori. Ta most, čigar srednji lok boči 155 metrov nad gladino reke Tare, so izgotovili in bi ga že izročili prometu, če ne bi zapadlo preveč snega. Zato bodo sedaj spomladi začeli s poskusno obtežitvijo, nakar ga bodo izročili prometu. Most so delali več let in je veljal dvanajst milijonov dinarjev. Skrajšal jedosedanjo pot Nikšić—Žabljak za pet kilometrov. Ko so sprva iskali mesto, kjer naj bi speljali most čez divjo reko Taro, ki se vije v ostrih brzicah, so določili drug prostor, toda kasneje so načrt spremenili. Srbski listi pravijo, da je most tak, da ga vsa Evropa tako slikovitega ne premore.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325

U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo.

Rojakom se priporoča
PETER FILIPČIČ

WARNES 2101 esq. Garmendia

U. T. 59 - 2295

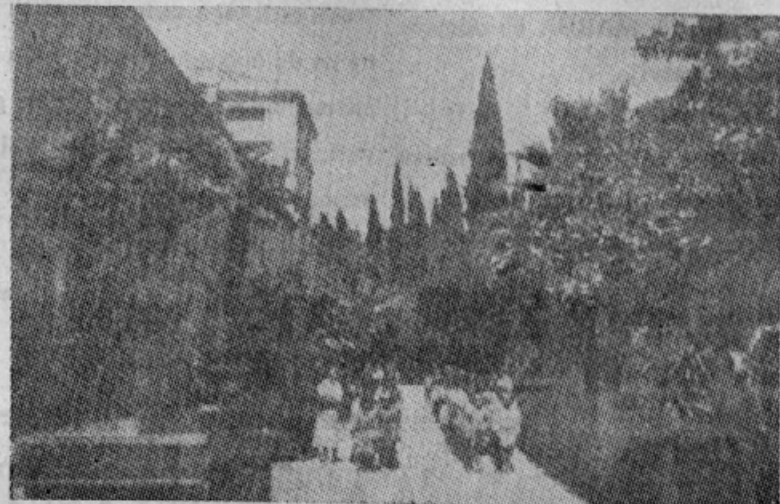
La Paternal

Bs. Aires

DUBROVNIK

Na izredno slovesen način so letoš 2. februarja praznovali v Dubrovniku god mestnega patrona sv. Vlaho. Vselej je ta proslava privabila množice ljudstva, ki so radi gle-

razvoj in moč dubrovniškega pomorstva Razstava je nosila ime "Dubrovniško pomorstvo skozi stoletja". Prikazali so v modelih upodobljene tipe trgovskih ladij od najsta-

dale svečanosti v slogu, kakor so ga vpeljali še v časih, ko je bil Dubrovnik svobodna republika. Letos pa so za tiste dni priredili tudi posebno pomorsko razstavo, ki je prikazala

rejših časov do danes, da se je videlo, kakšno velikansko vlogo je Dubrovnik igral tako v zgodovini pomorstva kakor v zgodovini Južnih Slovanov.

ZA POVZDIGO KMETIJSTVA

Petletni načrt za povzdigo jugoslovanskega kmetijstva je izdelalo kmetijsko ministrstvo. Izvedba načrta bi veljala 1 milijardo in 800 milijonov din, kar bi povprečno letno zneslo okrog 360 milijonov din. Naša država je pretežno kmetijska, vendar pa ne pridelamo toliko kmetijskih pridelkov, kolikor bi jih lahko; da bi bilo blaga dosti za domačo prehrano in obenem za izvoz v tujino. Načrt ministerstva predvideva akcijo v dve smeri. Najprej bi bilo treba dvigniti način proizvodnje z izboljšanjem kmetijskega orodja, z nakupom strojev, gradnjo gospodarskih poslopij, s pospešeno in izboljšano živinorejo in s pridobitvijo zadostnih količin živinske krme. Po drugi strani pa bi bilo treba dvigniti kmetijsko izobrazbo in v ta namen ustanoviti več kmetijskih strokovnih šol, ki bi dale mladim kmetovalcem osnovne nauke za moderno obdelavo zemlje. Načrt meni, da bi letni prispevek 360 milijonov din ne bilo treba jemati iz rednih državnih proračunov, temveč iz sredstev, ki bi se dobila pri izvozu naših kmetijskih pridelkov v tujino, potem pa tudi iz posebnega posojila, ki bi se najelo v ta namen.

Zavedni Srbi

Beograjska univerza je dobivala ves čas svojega obstoja okilna darila in volila zavednih Srbov. Rektor univerze je izdal posebno knjižico o teh volilih in ugotovila, da ima univerza 75 raznih skladov, ki so vsi skupaj brez obresti in ne upoštevajo izvršena izplačila 63 milijonov dinarjev. S tem denarjem izdaja univerza razne publikacije in dotira znanstvena dela. Nobena druga univerza v naši državi se s takšnim premoženjem ne more pohvaliti.

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA

Diplomirana na Univerzi v Pragi in v Buenos Airesu
Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravnosti tudi za svatbe.

Oprava in sobe za prenočišče popolnoma prenovljene
Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ŽIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost. razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni
Dr. A. AZAGUIRRE.

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.

Ženske bolezni.

Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.

RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLEJNJE.

Zdravniški pregled \$ 3.—

Sprejemamo: od 9—12; pop. od 15—21. — Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

SLJIVOVICA

ŽGANJE

PELINKOVEC

VERMUT

Zlatko Badel

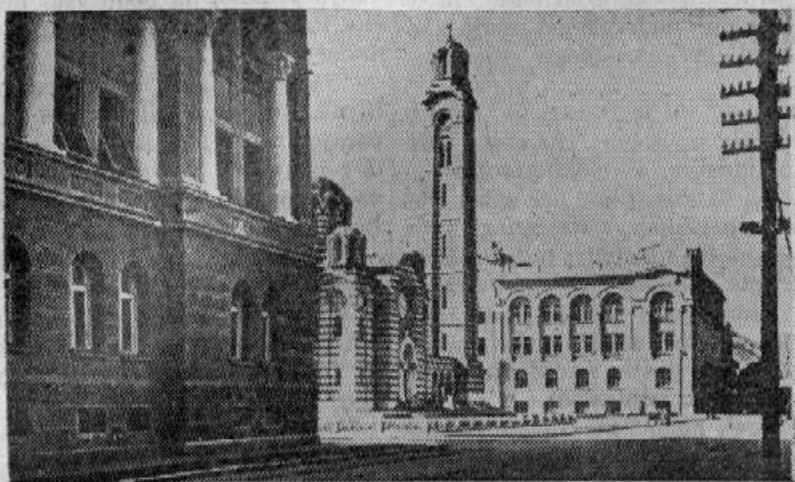
Avenida Maipú 3146-50, Olivos F.C.C.A.

U. T. Olivos (741) - 1304

MINISTRSTVO ZA GOZDOVE IN RUDNIKE KUPILO ŽELEZNIŠKO PROGO

Ministrstvo za gozdove in rudnike je odkupilo železniško progo od rudnika Maslovare pa do Banjaluke, ki

leznici od premogovnika Maslovare do Banjaluke začelo ustavljati obrat tudi rudniško podjetje. Tako bi bi-

je last sedaj že likvidiranega gozdno-industrijskega podjetja "Bosna Bois". Gozdno podjetje je odpustilo okrog 2000 delavcev, obenem pa je zaradi ustavitve prometa na že-

lo novih 100 delavcev brez dela. Z odkupom pa je ministrstvo za gozdove in rudnike rešilo vse delavce brezposelnosti.

SOCIALNA DAVŠČINA V ZAGREBU

Zagrebska mestna občina je nabrala čez milijon dinarjev od socialne davščine na potrošnjo v gostilniških lokalih po 11. uri zvečer. Sprva so se pred tremi meseci, ko je bila davščina vpeljana, gostje upirali ali pa se izognili dajtvam na ta način, da so že pred enajsto uro naročili in plačali večje količine pijače in jedi. Toda kmalu so se z novostjo sprijaznili in obiskovali gostilne tako kot poprej. V treh mesecih je občina nabrala dober milijon, kar je vsekakor čedna vsota za socialne potrebe. Pač pa se vsi jezo na občino, da je začela pobirati to davščino že z 9. uro zvečer. Mnogo ljudi se je zaradi draginje že odvadilo gostilne, poslej pa bo obiska še manj. Tudi poznavalec razmer pravijo, da bo poslej donos davščine manjši kakor pa je bil doslej.

STROGA NEVTRALNOST JUGOSLAVIJE

Nevtralnost Jugoslavije je potrebna zaradi narodov, ki živijo na eni in drugi strani Donave. Ker beograjska vlada nevtralnost resno pojmuje in jo v dejanju skrbno izvajajo, je postala ta nevtralnost odločilna pri razvoju balkanskega položaja, kakor to želita Nemčija in Italija. Jugoslavija je ostala izven trojne zveze, ker ta nalaga vojaške obveznosti. Sodelovanje Jugoslavije z Nemčijo in Italijo pa vodi do pomiritve in ustalitve v Podonavju in na Balkanu. Tako piše o naši nevtralnosti ugledni italijanski mesečnik "Nuova Antologia". Mi to italijansko priznanje razumemo in ga znamo pravilno ceniti po njegovi odkritosti in resnični vrednosti.

Prva slovenska radio-tehnična delavnica

Naznanjam cenj. rojakom, da se nahajam s svojo radio-tehnično delavnico v ulici MAURE 3571 — U. T. 54-4650 (prej Andrés Arguibel 1468), kjer sem na razpolago cenj. klienteli.

Konstrukcija prvovrstnih aparatov lastne znamke "Iliria" J. KREBELJ

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO. Če ske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni.

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Bodri! "Koroškega Slovenca"

"Koroški Slovenec" prinaša razmišljanja o položaju in vlogi slovenske mladine na Koroškem in med drugim pravi: "Oči premernih izmed nas so uprte v bodočnost, ko bo spet mir v deželi, ko bo narod mogel posvetiti vse svoje mladostne sile svojemu kulturnemu in gospodarskemu procvitu. A vse te lepe nade so resnične le tedaj, če jih trajno povezujemo z mislijo na mladi, rastoči rod, ki bo slovenski koroški narod jutrišnjega dne vodil. Nič nam nemore hasniti še tako prijetna prihodnost, če je bo deležen samo stari rod in če ne bo svojih nad in idealov mogel izročiti mladini, ki bo za svojimi očeti in materami nositelj slovenskega duha in slovenske misli. Kdor izgovori besedo "bodočnost", je hkrati izgovoril besedo — mladina. Res je pogled na trenutno usodo slovenske koroške mladine vse prej ko razveseljav. Naša mladina je v neposredni nevarnosti, da jo prilike opravijo za dragoceni zaklad narodne kulture. Preti ji vsega pomilovanja vredna vloga kulturnih brezdomcev. Vendar ne bo nad tem vse kakor žalostnim dejstvom nihče klonil glave in izgubljal poguma, dokler živi v njem zavest, da je na usodi svoje mladine sam brez sleherne krivde. Zato si moramo glede bodočnosti naše mladine in našega naroda staviti edino vprašanje: ali vršimo svojo dolžnost? Ni tako važno, ali je narod mojster svoje usode, brezpogojno in nujno pa je, da narod hoče res množiti svoj procvit in blaginjo. Le tisti narod dela resnično za svoj kulturni napredek in gospodarski razmah, ki posveča največji kos svoje ljubezni rastoči svoji mladini. Pred mesecem so se zbrale na tečaju Slovenske prosvetne zveze v Celovcu zastopnice našega ženstva in med njimi številne mlade matere. Našo družino so si izbrale za snov svojih razmotiranj in v družini zrla predvsem slovenskega otroka. Govornice so nanizale nebroj zlatih misli in med pobudami je bila tudi ta, naj sleherni naš otrok izve prej ko slej, da je Slovenec. Mati, ti mu položi v usta besedo: Slovenec sem! Slovenska mati me je rodila! Ljudje

VESTI S KOROŠKE

Rodovitna mati

Celovčanka Laussegger je porodila svojega 19. otroka, kateremu je botroval kanceler Hitler. Mati z 19 otroki je stara komaj 38 let.

HUDA NESREČA

Iz Železne Kaple poročajo, da se je pri spravljaju hlovov v dolino pripetila huda nesreča pri firmi Leitgeb, kjer je zaposlenih tudi več slovenskih drvarjev iz Jugoslavije. Hlov je zgrabil delavca Janeza Stegliča v levo stegno in mu zlomil kost. Takoj nato je iztiril drugi hlov in zadrl 56 letnega drvarja Milka Počeniča v prsa in mu zlomil več reber. Oba so prepeljali v celovško bolnišnico.

KNJIŽNICA BENEDEKTINSKEGA SAMOSTANA

Dragocena knjižna zbirka bivšega benediktinskega samostana v Št. Pavlu v Labudski dolini je bila pridružena celovški študijski knjižnici.

TEČAJ PEVSKEGA ZBORA

28. novembra pr. l. je bil v prostorih Slovenske prosvetne zveze v Celovcu tečaj osrednjega pevskega zbora, ki so se ga udeležili pevci iz vse slovenske Koroške.

STRAŠNA OBSODBA

Pred celovškim izrednim sodiščem se je zagovarjal Janez Nasan iz Štajerske. Obtožnica je navajala več vlovov za časa zatemanja. Izredno sodišče ga je zato obsodilo na smrt.

UREDBA ZA KMETIJSKA POSESTVA

S 1. novembrom je stopil v veljavo zakon o enotnem najemniškem redu za kmetijska posestva. Z istim dnem je bila razveljavljena odredba o zaščiti malih najemnikov in najemnikov srednjih kmetijskih posestev.

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires Nasproti postaje La Paternal

Slovinci so okoli mene: Slovenski je svet, v katerem živim. Slovenska je prošnja, ki jo molim Vsemogočnemu. Slovenska je pesem, ki tako prijetno udarja na moje uho! Slovenska je govorica, ki se je poslužujem! Slovenski narod je, kateremu hočem posvetiti svoje sile in moči! In ob teh navidezno tako nebištenih spoznanjih se bo zgodil čudež, da bo vse okoli otroka in v otroku dobilo svoj dvojni pomen in poglobljeno vrednost. Srečen otrok, ki se more narodno vzbuditi v okrilju svoje družine, ker si bo v družinskem doživetju svoje narodnosti otel najlepši kos narodnega žitja in bitja. V slovenski vzgoji naše mladine je naše prvo in glavno delo za bodočnost. Tod moremo storiti svojo dolžnost v polni meri, potem nam bo pogled v bodočnost upravičeno veder in upa poln!"

VESTI IZ SEVERNE AMERIKE

SMRTNA KOSA

Cleveland. — Dne 7. januarja je naglo za srčno kapjo umrl Franc Kalin, star 52 let in rojen v Plazah pri Sv. Križu v vipavski dolini na Primorskem. Bil je član društva 312 SNPJ in tu zapuščal ženo, sina in dve hčeri. Pokojnik je bil aktiven pri naprednih društvih in direktor SDD.

Istega dne je umrla Marija Godec roj. Sadar, stara 57 let in doma iz Cerklja pri Zatični na Dolenjskem. V Ameriki je bila 34 let in tu zapuščala moža, dva sinova in hčeri.

ZANIMIVOSTI

Somalija

Somalija, staroegiptski Punt, rimska Aromatica regio, tako imenovana zaradi mnogih aloj in mirt, je bila že zelo zgodaj, čeprav kot skrajna točka, v stiku z antično kulturo. Moč egiptške države je segala do sem. Fenicijski so se ustavljali na njenih obalah, dežela sama pa hrani še dan današnji obilico sledov grških in rimskih stavb, ki pričajo o nekdanji navzočnosti teh ljudstev. Zaradi svoje lege ob Bab el Mandebu nasproti Adenu, kjer so Rimljani l. 24. po Kr. osnovali kolonijo, je bila Somalija že od nekdaj dežela strateškega pomena, čeprav ima sicer značaj stepe ter je siromašna v pogledu vode.

Ko je v začetku 8. stoletja mladi islam nastopil svojo osvajaško pot, so začeli Arabci pritiskati tudi v Somalijo, kjer so se ustanovili nekako v 13. stoletju. Prinesli so tja seveda svojo vero, katere se še danes oklepajo z veliko zagrizenostjo. Somalijci sami izvirajo baje od dveh arabskih bratov. A dejstvo je, da se Somalijcem pozna primes arabske krvi, ki jih loči od ostalih afriških ljudstev. Znanstveniki, ki so prepovali Somalijo in jo proučili v etnografskem in antropološkem pogledu, so to ponovno poudarili.

Somalijci so visoke rasti, vitki, svetle kože, ozkega obraza, imajo oster, nekoliko ukrivljen nos, visoko čelo, globoko ležeče oči, poudarjene čeljusti, šiujasto brado in debele ustnice. Krasijo jih bujni lasje in ker si jih često mažejo z oljem, spominjajo njih glave na meduze. Moški so suhi, kar jim daje videz divjosti in grozovitosti. Ženske kažejo često zelo prijetne poteze, so lepe postave ter polnih prsi, njih telesna lepota pa uvene navadno že med 20. in 30. letom. Obraz se jim napihne, postane bradavičast, prsi omahnejo in ko ženska doseže 40. leto, je navadno zelo odbijajoča. Somalijec si rad tetovira život, posebno roke, često pa tudi lica, nos in usta. Telo mu pokriva brazgotine, kajti skoro vse bolezni zdravi z ognjem. Temperament tega ljudstva ni

AVTO JO JE POVOZIL

Cleveland. — Marija Repar je bila 14. januarja povožena po avtu. Nahaja se v bolnišnici s poškodovano banjo in notranjimi poškodbami. Vozitelj avta je pobegnil z lica nesreče.

SAMOMOR NA POKOPALIŠČU

Export, Pa. — Ivan Kogovšek, samski, star 60 let in rojen v Rovtarih pri Logatecu na Notranjskem, je pred dnevi odšel na tukajšnje pokopališče in se tamkaj v lopi za orodje obesil. Vzrok ni znan.

POROKE V NEW YORKU

New York. — Ivan Holešek iz Ridgewooda je bil 11. januarja poročen z Amalijo Kovačič; Jerry Koprivšek, znani pevovodja, se je poročil z Geraldino Naglič in prav tako Marijan Banel z Izabelo Hofer, oba iz Trsta. Obilo sreče!

NOV GROB V SHEBOYGANU

Sheboygan, Wis. — Dne 8. januarja je tukaj umrl Anton Prime, star 52 let in rojen v Trnovem pri Ilirski Bistrini na Primorskem, po domače Hladov. Bil je samski in zapuščal brata in dve sestri v Clevelandu, drugo sestro pa v Greenwoodu. V Ameriki je bival 36 let.

NOV GROB

Cleveland. — Dne 14. januarja je v bolnišnici umrl Jos. Arhar, po domače Gorenjčkov, star 64 let in rojen v Št. Rupertu na Dolenjskem. V Ameriki je bil 37 let in zapuščal ženo, tri sinove in hčeri.

V BOLNIŠNICI UMRL

Cleveland. — V tukajšnji bolnišnici je umrl Henrik Kodelja, star 55 let in doma iz Dupelj pri Vrhoplju na Notranjskem. V Ameriki je bil 35 let in tu zapuščal ženo, sina in pet hčeri.

kdoekaj vzemirljiv, značaj pa čisto odlikujejo znatne duhovne in moralne vrline. Somalijec je v pojmovanju inteligenten, razumen in stanovit. Med seboj so zelo poštene, napram tujcem pa nezvesti in izdajalski.

To ljudstvo šteje poldrug do dva milijona duš ter se deli na več plemen. V jedru so živinorejci, redijo kamele, goveda, konje, osle, noje, ovce in koze. Hranijo se poglavito z mlekom in smetano, rižem in kašo. Mesa uživajo malo, kuretino odklanjajo in kokoši sploh ne redijo, prav tako zavračajo jajca, ribe, divjačino in svežo kri. Ne poznajo ne alkoholnih pijač ne sira. Oblačijo se v ogrtače iz belega bombaža, ki ga imenujejo "maro". Pri ženskah ima obleka obliko dolge srcaje, ki je čez ledja prepasana. Noge so obute v sandale. Moški in ženske se radi lepote, njih nakit sestoji iz uhanov, zapestnic in drugih okrasov iz svine in čina. Na vratu nosijo amulete iz slonovine ali pa steklene bisere. Oboroženi so s sulicami, usjnimimi ščiti in podolgovatimi bodali. Veliko spretnost kažejo v raznih obrtih. So izvrstni kovači, lončarji, usnarji in tkalci.

Živijo v ulnjakom podobnih kočah, ki so v notranjosti pokrite s kožami in rogožino. V mestih se pri zidanju poslužujejo tudi kamna in opeke, bivališča nomadov v stepi pa so itak samo začasna. Somalska naselbina šteje največ štiri do pet tisoč, s trnjevo ograjo obdanih koč, ki dajejo streho vsaka po eni družini. Vsaka naselbina je podvržena svojemu poglavarju.

V navadi je poligamija. Vsakdo se lahko oženi ali omoži. Za moške nastopi zrelostna doba s 15, za ženske že s 13. letom. Nad krepostmi dekle in žen bdiijo stroge oči njih izvoljencev in mož. Najčesče si dekle izbere moža, ki pa jo navzlic temu mora odkupiti sebi za ženo. Zakoni med sorodniki so izključeni. Cena za ženo niha med 10 in 150 kamelami ali med 10 do 15 konji, pri siromakih med 10 do 20 kozami, ki jih ženin ponavadi ukrade, da si lahko kupi nevesto. Somaljski jezik pripada etiopski skupini, v mestih in o bobali pa se lahko povsod sporazumeje z ljudmi, če obvladaš arabščino.

ZA POUK IN ZABAVO

NAŠI MOŽJE

Dr. Franc Miklošič

Med Ljutomerom in Jeruzalemom, najslavnejšim našim vinskim vrhom v Slovenskih gorah, leži Radomerščak, kjer se je rodil Franc Miklošič 20. novembra 1913. gorniku Jurju in njegovi ženi Zobovičevi z Vinskega vrha pri sv. Miklavžu. Ljudsko šolo je obiskoval v Ljutomeru, kjer je njegov oče krčmaril v lastni hiši. Leta 1824. je odšel Miklošič v Varaždin, dovršil tam prva dva gimnazijska razreda, ostale pa v Mariboru ter se podal od tod na univerzo v Gradec, kjer je postal 1838. doktor modroslovja in bil nekaj časa tudi pomožni učitelj modroslovja na graški univerzi.

Leta 1838. je zapustil Gradec in odšel na Dunaj, da bi se posvetil odvetništvu (juridični doktorat 1840). A ko je mladi odvetniški pripravnik odsvetoval neko kmetu pravdati se, mu je predstojnik prerokoval, da ne bo nikdar dober odvetnik in mu svetoval naj se loti drugega posla. To se je tudi zgodilo. Na Dunaju se je seznanil z Jernejem Kopitarjem; kmalu sta postala prijatelja, se redno shajala ter se pomenkovala o jezikovnih vprašanjih in ko je postal Kopitar vodja dunajske dvorne knjižnice, je preskrbel Miklošiču istotam službo. Kopitar, ki je umrl isto leto, ni več dočkal leta 1849., ko se je uresničila želja, ki jo je gojil že pred tridesetimi leti: na dunajski univerzi je bila ustanovljena stolica za slovanske jezike in slovansko književnost; za prvega profesorja je bil imenovan Fr. Miklošič.

Sledila so leta neumornega znanstvenega dela, sledila so odlikovanja in priznanja od vseh strani. Postal je pravi član dunajske akademije znanosti, bil je rektor univerze in dobil dedno plemstvo. Njegovo sedemdesetletnico so slavili vseučiliški tovariši, učenci in prijatelji; dobil je odlikovanja iz Francije, Rusije, Rumunije, Srbije in od drugih, tudi v Ljutomeru so slavili velikega rojaka. Po vsem znanstvenem svetu je zaslovelo njegovo ime. Leta 1885. je stopil Miklošič v pokoj in umrl 7. marca 1891. Pokopali so ga na Dunaju. Med venči, ki so pokrivali njegovo krsto, je bil tudi venec Slovenske matice, pri kateri je bil častni član.

Miklošič je bil Vrazov vrstnik; tudi on se je navduševal za književno vzajemnost Slovanov, pisal v graških listih pesmi in nameraval z Vrazom izdajati "Metuljčka", katerega mu naj bi dal Vraz po Miklošičevih besedah "gobec", Trstenjak "no", Miklošič "truplo", Prešeren pa "peroti". Na splošno so bila njegova graška leta doba učenja, obvladal je raznemščine in slovenščine, tudi latinščino, staro in novo grščino, angleščino, italijanščino, francoščino, poljščino in druge slovanske jezike. O graški dobi pravi Miklošič: "Kovali smo velikanske načrte: Vraz bi imel pisati primerjajoči slovar, jaz pa primerjajočo slovnico slovanskih jezikov..."

Miklošičevo znanstveno delo obsega ves slovanski svet. Že njegova prva dela nam ga kažejo kot samostojnega učenjaka. Svoje delo je osredotočil na cerkvenoslovanski jezik, ali kakor ga sam imenuje, na staroslovenščino, to je jezik, v katerem sta pisala solunska brata, Sv. Ciril in Metod, prve slovanske nabožne knjige in ki ga je smatral Miklošič za staroslovenščino, za jezik, katerega so govorili panonski (ogorsko-stajerski) Slovenci (mnenje, ki pa danes ne velja več). — Raziskoval je glasove in oblike staroslovenščine, izdal najstarejše spomenike, pisane v tem jeziku in sestavil po njih obširen slovar. Staroslovenščino je primerjal žive slovanske jezike, pričel z glasoslovjem bolgarskega jezika, ki je bil prvi poskus podati sliko bolgarsčine v Miklošičevi dobi najmanj znanega slovanskega jezika ter nato primerjal ostale slovanske jezike s staroslovenščino. Tako je nastala njegova primerjalna slovnica slovanskih jezikov, ki je dosegla v veliko štiri debele

zvezke obsegajoče delo, ki obravnava glasoslovje, oblikoslovje, besedotvorje in skladnjo stavkov vseh slovanskih jezikov. Primerjal je slovanski besedni zaklad in iskal posameznim besedam skupni izvor; tako je nastal njegov etimološki slovar slovanskih jezikov. Preiskoval je tudi v slovanskih jezikih, turške tujke v južnovzhodnih in vzhodnih evropskih jezikih, slovanska mesta in krajevna imena. Zanimal se je za narodno pesništvo, zlasti za srbske pripovedne pesmi in tudi za neslovske jezike. Raziskoval je slovanske sledove v rumunščini, novi grščini, albanščini in madžarščini, (ravno v sedanji vojni imamo priliko videti te sledove na albanskih bojiščih), ter opisal govor evropskih eiganov.

Za ono dobo pomenjajo Miklošičeva dela ogromen napredek in prinašajo nove, do tedaj še nezastulene ugotovitve, ki jih je dobil na podlagi primerjalnega jezikoslovja. Njegova dela tvorijo še zmeraj podlago raziskovanja slovanskih jezikov. Najboljši dokaz za to je pač dejstvo, da so se po vojni kratkoma ponatisnili veliki deli njegove primerjalne slovnice slovanskih jezikov, njegov cerkvenoslovanski in primerjalni slovar slovanskih jezikov.

Odkar je prišel Miklošič na Dunaj, ni bil s slovenskim svetom več tako tesno vezan kakor v Gradcu; vendar se je parkrat odločno postavil za napredek slovenstva, tako v revolucionarnem letu 1848., ko je bil izbran za predsednika na Dunaju ustanovljenega društva "Slovenija", ki je zastopalo slovenske koristi bolj goreče in bolj radikalno nego ljubljanski veljaki. "Slovenija" je izdala že aprila 1848. poziv, v katerem je zahtevala, da se politično razkropljeni Slovenci na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem, ki so en narod, zedinijo v eno kraljestvo z imenom "Slovenija", ki imej svoj deželni zbor. Zahtevala je tudi, da naj ima slovanski jezik v Sloveniji popolnoma iste pravice kakor nemščina v nemških deželah in tako točno formulirala slovenski politični program. Miklošič je prišel tudi z odposlanstvom dunajske "Slovenije" v Ljubljano in bil izvoljen od šentlariškega volivnega okraja v prvi državni zbor na Dunaj, kjer se je udeležil zasedanja, dokler ni vlada državni zbor siloma zatrla in poslanec razgnala. Posebno pozornost je posvetil slovenskim šolskim zadevam, se zavzel 1854. v posebnem poročilu avstrijskemu prosvetnemu ministru za samoslovske šole, medtem ko se je izrekel škof Slomšek za dvojezične slovensko-nemške, grajal še 1883. samonemške šole na slovanski zemlji in sestavil za vse višje gimnazijske razrede potrebna slovanska berila (1853—1865).

Miklošičev vpliv na razvoj slovanskega jezikoslovja je bil ogromen. Predvsem je vplival s svojo metodo; prenehala je doba nekritičnega diletantizma in sledilo je znanstveno gledanje na jezikovno vprašanje. Že 1852. leta je Slovincem na svetoval, naj pustijo neplodno stikanje po prazgodovini (mnogi učenjaki so trdili, da so Slovenci od prazgodovinskih dob naseljeni po sedanjih slovenskih krajih), neplodno kovanje skupnega slovanskega jezika in naj rajše pomislijo, "da le slabo poznamo jezik, ki nam ga je Bog dal". In končno so se morale žruniti vse umetne in naše mljene stavbe "skupnih jezikov" pod težo Miklošičevih del, v katerih je prišel vsak živ slovanski jezik do popolne veljave, naj ga že govori večmilijonski ali samo poldrugmilijonski narod.

Tako je obvarovalo Miklošičevo trezno znanstveno delo naš slovenski književni jezik pred izrodki. Može, ki so polagoma ustali našo pisavo — L. Svetec, Fr. Levstik, A. Janežič, Franc Levec, M. Valjavec, M. Pleteršnik in dr. — so bili vsi njegovi učenci, ali so se vsaj ravnali po njegovih naukih.

Franjo Paternost, Brazil:

Evropska vojna v luči prerokov

IV.

PREROKOVANJE PASTIRJA STROMBERGERJA IZ BAVARSKEGA GOZDA

V bavarskem Gozdu, ki se razteza ob nemško-češki meji med Donavo in Fichtelskem gorvjem, je živel pred približno 150 leti, med letom 1750—1800, neki pastir, ki je postal slaven radi svojih prerokovanj in ki so ga imenovali "pastir Stromberger".

Prišel je bil iz neznanega kraja kot deček sirota ter ostal v vasi Rabenstein pri Zwieselu; tamkajšnji kmetje so ga sprejeli, da jim je pasel krave in ovce.

Njegova prerokovanja so ostala v ustnem izročilu v svoji prvotni obliki med ljudstvom, tako da jih danes poznajo po vsej Bavarski. V zadnjih 30 letih je bilo celo izdano več razprav in brošur o teh žalostnih prerokovanjih (Paul Friedl: Die Stromberger Prophezeiung; Süddeutsche Monatshefte, No. 11 iz leta 1932, München: Weissagungen von Stromberger, in druge), tako da je danes njih vsebina dobro poznana.

Zadevna prerokovanja se nanašajo največ na sedanji čas, kajti ko je kdo vprašal pastirja, kdaj da se bodo njegove prerokbe izpolnile je vedno, ob taki priliki, pokazal na kakega dečka in rekel: "Ta ne bo priča, in njegovi nečaki tudi ne, ampak nečaki od njegovih nečakov" bodo prisostvovali temu dogodkom". Na ta način bi bilo pet pokolenj ali približno 150 let.

"Prerok iz Gozda" kakor so ga tudi imenovali, je svoje prerokbe razdelil v 3 dele, in sicer: "Prva doba", "Velika vojska" in "Veliko izčiščenje".

V "prvi dobi" napoveduje pastir svetovni napredek v mehaniki; železnice, stroje, ki bodo delali namesto ljudi; vozove, ki bodo vozili po cestah brez konj in volov, i. t. d. ob enem napoveduje tudi žalostni del tega napredka, rekoč, da kmet in delavec bo vedno manj potreben, in zato se mu bo vedno slabše godilo.

"Po gozdu bodo napravili železno cesto (železnico); železni pes bo lajal gori po Donavi (ladje na par); ljudje bodo letali po zraku kot ptice (letala); veliki ptič bo priplaval čez gozd (Zeppelin).

"Velika vojska" bo izbruhnila, kadar bo železna cesta (železnica) gotova do konca gozda". In čudovito, ramal železnice, na katere se nanaša to prerokovanje in ki veže spodnji gozd med Deggendorfom in Kalteneckom, je bil dogotovljen meseca julija 1914, in predan prometu 1. avgusta istega leta; in drugi dan so se po njej že vozili prvi upokojenci na "veliko" ali svetovno vojno.

"Velika vojna" bo začela z enim malim (Srbija) in končala z enim velikim, ki bo preplaval veliko vodo" (Amerika).

"Koval se bo denar iz železa; zlato bo tako drago, da se bo lahko za en zlat taler kupilo celo posestvo. Mislilo se bo, da se bo po vojski lahko živelo, pa se ne bo. Denar ne bi imel nobene veljave več (inflacijske marke). Tisti čas se ne bo moglo za 200 goldinarjev kupiti niti en kos kruha. Kasneje bo denar zopet imel veljavo in vladalo ne bo veliko pomanjkanje. Veliki bodo postali mali, in mali bodo postali veliki... In kadar bo vagabund zasedel velikega konja, tega ne bo mogel niti vrag preprečiti." (Izkoriščevalci inflacije).

"Ljudje se ne bodo medsebojno

razumeli, vsak bo imel drugo glavo. (Drugo politično prepričanje).

"In pojavili se bodo novi vodje, ki ne bodo znali drugega kot delati nove zakone, ki jih ne bo nihče izpolnjeval; izmišljali si bodo nove davke, ki jih ne bo mogel nikdo plačati". (Pojav narodnega socializma).

Znano je, da je Bavarska katoliška dežela in njeno ljudstvo zelo verno ljudstvo. V vsaki kmečki bavarski hiši, imajo kot pri naših slovanskih družinah, "Križanega" na svojem mestu na steni; tudi na križpotih imajo razna "verska znamenja" okinčana s cvetjem, isto tako kot se vidi pri našem slovenskem ljudstvu. In pastir nadaljuje svoje prerokovanje z žalostjo:

"Strgali bodo 'križanega' s sten in ga bodo zaprli v omare. Vera bo postala tako majhna, da se jo bo dalo lahko v klobuk."

In tako pridemo na tretji del prerokovanja, in sicer na najvažnejši del, ki se ima še le izvršiti v bližnji bodočnosti, in ki ga pastir-prerok imenuje "Veliko izčiščenje".

"Strogi vodje bodo prišli na površje vlade, zmešali bodo glave narodu, izžemali ga bodo in oskubli bodo narod popolnoma, (narodni socializem na oblasti) ali ne bodo dolgo na oblasti. Znamenje iz neba bo naznanilo "Veliko izčiščenje"...

Kdor bo preživel tisti čas, bo moral imeti železno glavo. Bavarska bo opustošena in oplenjena, Češka bo pomotena z "železno metlo"... Tisti čas brat ne bo poznal brata, in mati ne bo poznala svojih sinov. Po mestih bo obrnjeno vse narobe. Kmetje bodo delali visoke plotove okrog svojih hiš in bodo streljali skozi okna na ljudi... Tisti čas strah in nezaupanje bosta tako velika, da se bodo možki oblačili v ženske in ženske se bodo oblačile v moške... V smrtnem strahu se bodo ljudje zopet naučili moliti, in postavili bodo zopet "Križanega" na njegovo mesto na steni. Ali to jim ne bo več veliko pomagalo...

"Ljudje v 'rdečih oblekah' prihrumeli bodo preko čeških gor, in sicer med krajema Straubing in Pilmersberg... Od tam gori bodo prišli tisti "rdeči", tiste "rdeče srajce"...

In ko so spraševali pastirja-preroka, ako se to nanaša na Francoze v rdečih hlačah, jim je odgovarjal: "Ne, ti niso Francozi, ti ne bodo imeli samo hlače rdečih, ampak ti bodo imenovani 'RDEČI'. Kdo bi si bil mislil pred 150 leti, da kdo bodo ti "rdeči"? In sedaj v naši dobi vsa-

kdo ve, da ti "rdeči" so komunisti, oziroma ruske komunistične čete. Že pri Nostradamusu smo videli, da bodo ruske čete zasedle Dunaj in prodrele do Kölna; in pri tem prerokovanju vidimo, da bodo vse opustošile na svojem pohodu... In pastir nadaljuje:

"Vse to se bodo izvršilo zelo hitro in nenadoma, v eni noči bo vse dopolnjeno... Tisti, ki bo vzel na beg dva kruha in enega izgubil na poti, se ne bo pripognil, da bi ga pobral, ker mu bo eden zadostoval".

Te besede imajo dvojni pomen: eni jih razlagajo, da bo nevarnost hitro minila; drugi pa da nam beg ne bo nič pomagal, ker na vsak način, da bo tedaj naš konec. In pastir nadaljuje:

"Ljudje bodo umirali in nihče jim ne bo mogel priti na pomoč, tako bodo 'prerešeni in iztrebljeni', da bo malokdo ostal živ. In tisti, če bo šel zvečer na goro, ne bo videl vse naokrog niti ene luči, cela dežela bo kakor mrtva. In pastir bo nataknil svojo palico v tla, rekoč: tu je bila ena vas, ali tu je bilo eno mesto... Tako bo vse porušeno. Ko se bo nahajal na tej strani Donave, bo kdo omenil: tam na drugi strani Donave ostala je še ena krava... in zlat zvonec bi si ji moral obesiti na vrat, tako redke bodo tisti čas krave.

In tudi na drugi strani Donave bo vse porušeno in opustošeno. Tisti, ki bo preživel čas tega "Velikega izčiščenja ali iztrebljenja", bo vprašal človeka popolnoma nepoznanega, ki ga bo slučajno srečal: Brat, odkod prihajaš?... Sestra, kje si bila skrita?...

Iztrebljeni bodo na ta način vsi slabi... In med tistimi, ki bodo ostali, slišal se bo zopet stari, edini pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus! In tisti, ki bo ostal živ, dobil bo zemljo, kolikor bo hotel, da si bo naredil svojo hišo. Toda ker po poljih bo vse opustošeno, se bodo kmetje preselili v gozdove, kjer bodo imeli udobnejše življenje."

Pred svojo smrtjo je pastir-prerok naznanil svojim sodobnikom, da bo na dan njegovega pogreba pokazal onim, ki ne verujejo v njegove prerokovanje, "neko znamenje", ki jih bo spreobrnilo, da bodo verovali. Pogreb se je vršil v Zwieselu, ko je pogrebni voz dospel na hamerski most, se je snelo eno kolo; voz se je prevrnil in krsta se je zvalila na zemljo; pokrov se je odprl in prerok se je še enkrat v strašnem mrliškem stanju pokazal svojim sodobnikom. Kako nemo znamenje!

To je zgodovina in prerokovanje pastirja Strombergerja iz bavarskega Gozda! Posebna razlaga, upam, da ni potrebna, ker je vse njegovo prerokovanje že samo na sebi dovolj jasno. Le, ubogi nemški narod, ako se bo vse to izpolnilo!

POSLUŽUJTE SE PODJETI, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914). KOŽA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in sibkost. RHEUMATIZEM: kila, nadua, gota. Sibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GLETO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAVEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenjajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070

Aleksander Štoka

STAVBENO TEHNIŠKO

PODJETJE

Se priporoča našim rojakom.

ALVAREZ THOMAS 1035

U. T. 54 - 2756

Buenos Aires

Trgovina čevljev

BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2238 — Paternal Buenos Aires

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIC de Falicov in DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181 U. T. 59 - 1723

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.

Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in

LETNO KEGLJIŠČE.

MARIJA SANCIN

JORGE NEWBERRY 3372

Bilo je nekje...

Nekaj naših družin živi tamkaj. Po dolgem prizadevanju se jim je posrečilo, da so si zgradili lasten dom. Skromen je, pa je svoj, ali bomo svoj, kadar bo vse plačano in to še ne bo jutri.

Gradili so dom! Saj veste kdaj! V soboto in nedeljo.

Niso veliko razmišljali o tem, ali je to prav ali ne. Videli so druge, da delajo tako in so se po njih ravnali.

Marsikdaj je žena rekla: "Ljubi mož, kaj bo iz tega! K maši pa nikoli ne gremo! Kaj bo Bog rekel?"

Mož je molčal. Saj je čutil, da tako ni v redu. Izgovarjal pa se je tudi: "Kam boš pa šla, če ni cerkve?"

Potem so rekli: "Tukaj so druge navade", "Taka je Amerika", "To je druga dežela", "Je taka zemlja".

Ne rečem, da bi tudi mene ne spravilo v zadrego, če bi me zadelo kaj takega. Pa bi se iz zadrege vendarle pomagal. Pozvedel bi, kje je župnik tistega kraja in bi stopil do njega in mu razložil položaj. Saj je župnik tudi človek, ki bo razumel človeške razloge in bi tako imel mirno vest.

Tako bi storil jaz... A koliko jih je, ki so tako napravili?

"Bo že kako", s tem se uredi vse.

Pa zato pa tudi "je kakor je".

Danes hišica stoji. Morda eveto rože okrog nje. Nemara da je celo v okras svoji okolici in ponos svojemu gospodarju. Nemara...

Kdo ve, če v tisti hišici, ki se na ven lepo ljubeznjivo smehlja, tudi znotraj vlada ljubeč smeh...

Poznam neko tako hišico. Vsa lepa je na ven. Neki dan pa sem stajal mimo in zaslišal jok. Pretrgano ihtenje je segalo ven na ulico... In je bilo dovolj razloga za to. Saj se je možu zmešalo in so ga odpeljali... Žalostna zgodba, ki človeku sree trga.

Pa sem se ozrl po hiši okrog, da bi videl, če imajo pod streho kako božjo sliko ali križ.

Ničesar nisem mogel opaziti.

Nemara, da nisem dovolj natanko pogledal?

In kaj je bilo, ki je moža pognalo v umobolnico?

Že dolgo je bil čuden, tako je jokaje razlagala žena. Skrbeli so ga

dolgo in ko je bil v skrbeh, da bo še delo zgubil, ga je to tako potrolo, da se mu je zmešalo...

In križa nimate v hiši, da bi se od križanega Gospoda in Učitelja učili prenašati težave življenja?

Tega mož ni hotel. On o veri in Bogu ni maral slišati nič, odkar je prišel v zameri z nekimi sosedi, ki so se držali za pobožne, pa so bili sami obrekljivi in nevoščljivi.

In otroci vaši so bili pri prvem sv. Obhajilu?

Se ne. Mož tega ni maral! Kolikokrat sem ga za božjo voljo prosila, toda niti slišati ni hotel. Jaz pa sovrstva v hiši nisem hotela. Vedno je pravil, da vera ni nič drugega kot kupčija; da duhovniki ljudi samo za norec imajo; da se oni sami ne držijo tega, kar druge uče;... kaj bi vam pravila, gospod, kaj vse je govoril čez vero. Pa preje ni bil tak. Preje je bil dober. Amerika ga je pa čisto izpridila... Ubogi revež! In kaj bom sedaj jaz sama z otroci in z njim?

Solze so zadušile njeno tožbo.

Marsikomu bi bilo v korist, če bi kdaj razmišljali bolj na globoko, kje so vzroki tožbam, ki se slišijo.

"Pri nas ni sreče; vedno je kaka lan".

"Ne vem zakaj nas vedno samo hudo zaleti. Zastonj se mučim; ne najdem pravega dela. In kadar ga dobim, že kaj vmes pride, pa sem spet tam, kjer sem bil".

Takole in podono se tožijo mnogi, premnogi.

Samo Bog ve, zakaj je tako. Kristijan razume, da je v človekovem življenju trpljenje in nevšečnost nekaj neizogibnega, ker je življenje "solzna dolina", je "izgnanstvo" v katerem si je treba šele pridobiti pravico do sreče.

Zato je tako zelo potreben križ v hiši, da se ob času bridkosti potro sree opomore ob pogledu na trpečega Gospoda nebes in zemlje, ki nam je s svojim trpljenjem dal nauk za naše življenje.

Kaj pa tisti, kateri nočejo razumeti in verjeti, da je življenje čas preskušnje in večnost čas sreče?

To so tisti, ki so rekli, ko so v nedeljo zidali hišice: "Kakor drugi,

tako tudi jaz"... Mesto da bi si v nedeljo "gradili svoja večna prebivališča", kakor je naročil Bog, so tudi Gospodov dan ves porabili za svoje zemeljsko bivališče. Nič ni torej čudno, če jim je ostala samo hišica, ponosna ali skromna, toda vedno le zgradba, katera ima odprta okna in vrata za tisoč nesreč in za samo smrt tudi... Le za večno bivališče pa niso nič storili.

Ko bi imeli v hiši križ, bi v času nesreče znali ohraniti ravnotežje. Skrbni ne bi pognale človeka v obup in v blaznost. Če pa kdo ne upira svojega pogleda v najbolj kritičnih trenutkih a križ, ne najde izhoda iz zagate.

Tistim nevernim se seveda zde te besede nesmiselne. Pa vendar so ti sočkrat potrjena resnica...

Ni križa v hiši, pa tudi božjega duha ni nič. Le kako naj bi Duh božji razganjal temne nesreče, če mu pa hišni gospodar zapira vrata celo do nedolžni hotroških src, ki bi nemara le mogla spet nekaj božjega prinesiti nazaj v hišo, če bi jih sveti zakramenti prerodili in posvetili.

Toda otroci rastejo v leta. Posvetne misli so v njih vsak dan bolj močne, grdi duh si nedolžna srea osvaja brez boja.

V nedeljo je bil grajen dom in nihče se ni pobrigal, da bi se vsaj z blagoslovljeno vodo izgnala peklenška moč...

Potem pa tožijo... nimamo sreče... sama bolezen je v hiši... vse nadloge nas obiščejo...

Saj ne more biti drugače!

Res je, da se vsem ne godi tako. Marsikdo živi brez posebnih zapletov v hiši, ki je bila zidana v nedeljo brez vsakega obzira na božje postave, v kateri ni bila poškopljena kaplja blagoslovljene vode; v kateri ni božje podobe in se nikoli ne sliši molitev; imajo otroke, ki niso slišali še nič o Bogu, ki se ne znajo pokrižati; katerim branijo iti v cerkev...

Toda... Saj ni še vseh dni konec!

Prav bi bilo, da tele misli naši rojaki malo premislite in v postnem času prevdarite!

Tisti, kateri imate nekrščene otroke, tistim velja to. Pa tudi tistim, kateri jih imate v letih, da se pripravijo za prvo sv. Obhajilo in za birmo.

Vem, da vsi neberejo radi pridig... So prav tisti, ki so jih najbolj potrebni in nekoč mi bodo zanje hvaležni.

Hladnik Janez

CERKVENI VESTNIK

2. marca maša na Paternalu za Ivana Pečenko. Molitve na Paternalu.

Ob 12. uri v cerkvi Santa Rosa (Pasco 431) maša za Ivana Kerševana.

9. marca maša na Avellanedi za rajne Sabotin. Molitve na Paternalu. Ob 12 uri v Santa Rosa obletna maša za rajnega Jožeta Kastelica.

Za rajnim Maksom Bovcon bo sv. maša na Paternalu 30. marca.

Postna postava: vse petke v postu je strogi post; ob sredah je pa samo pritrzanje v jedi.

Križev pot. Kdor je pravi kristjan mora nositi tudi svoj križ. Ni človeškega življenja brez križa, ker je življenje preizkušnja, v katerem božja previdnost vsakemu zemljanu pošlje več ali manj križev in težav. Kristijan jih lahko prenaša, če se uči prave modrosti pod križem.

Poznanje Kristusovega trpljenja in ljubezen do Križanega je bistveno potrebno in velika tolažba in zaslужenje. Povabljeni ste vsi dobri rojaki, da se vdeležujete popoldanske pobožnosti v postnih nedeljah

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Dr. Nicolás Martín
ODVETNIK

ZA TRGOVSKE ZADEVE

Posvetovanje za naročnike Slovenskega lista brezplačno.

ARENALES 1361

U. T. 41-3520, Buenos Aires

na Paternalu, ko bomo molili sveti križev pot ob 16.30 uri (Av. del Cam-po 1653).

Birma bo 4. maja na Paternalu. Prijavite otroke, da se bo poskrbelo za pravo dušno pripravo na zakrament.

Prvo sveto Obhajilo bo na belo nedeljo (20 aprila). Prijavite otroke meni ali pa sestram na Paternalu.

Najlažje storite to ob priliki službe božje.

Janez Hladnik.

Letos kakor prejšnja leta KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

vam nudi najmodernejša blaga znanih tovarov CAMPER in SAINFIELD.

Vedno kakor vam je znano delo prvovrstno in cene nepretirane!

GARMENDIA

4947

Caričin ljubljene

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 216

— Ali bi lahko zgradili mal zid?

— Če ni previsok, zakaj ne?

— Nudi se vam sijajna prilika, da zaslužite mnogo denarja. Zato pa morate izpolniti dva pogoja. — Najprej morate biti pogumni in odločni, potem pa, kar je najvažnejše, molčeti kakor grob!

— Nikoli nisem mislil, da je treba za židarska dela še kaj drugega, razen dveh zdravih rok in znanja obrta. Opazil pa sem takoj, da gre za čudno in skrivnostno delo. — Sicer pa mi je vseeno, sem pomislil, glavno je, da zaslužim nekaj denarja.

— Gospa, — sem dejal, — pogojarjaja se kar naravnost! Vi zahtevate, da izvršim neko nenavadno židarsko delo. Z ozirom na to gre za delo, ki se boji dnevnne svetlobe?

— Morda — odvrne ona — na vsak način pa je to delo pravično. Ni se vam treba bati, da bi se vam lahko kaj zgodilo. Prisegam vam, da ne boste imeli opravka s policijo, če tudi je stvar ki jo morate izvršiti, naravnost grozna.

— Kaj naj storim?

— Ona ne odgovori takoj. Obrnila se je, da bi videla, če je kdo v bližini, nato pa mi zašepčala:

— Zazidati morate mrliča!

— Mrliča naj zazidam?

— To je bil res zelo čuden ukaz. Toda meni je bilo popolnoma vseeno, kako bodo mrtvece pokopali. — Res ni nobene razlike, če se mrtveca pokopa ali pa zazida! — Človek je tako ali tako mrtev in če morem na ta način zaslužiti * denarja, ne sprašujem dalje.

Odgovoril sem ji, da sem pripravljen izvršiti njen ukaz, nakor sem se vprašal, kdaj lahko začnem.

— Pojdite takoj z menoj! — mi reče ona.

— Pri duši mi je bilo sicer nekoliko tesnobno, toda, če se spomnite, da sem se hotel ubiti, boste razumeli,

da nisem mogo spravešal.

— Mislim sem, da me bo gospa odvedla iz kapelice in zato sem hotel odhiteti proti izhodu. Ona pa me zadržila in mi zašepčala:

— Sledite mi! Ne bojte se, ničesar se vam ne bo zgodilo!

— Kapelica je bila sedaj popolnoma prazna. Gospa me odvede skozi neka mala stranska vrata in jaz sem zagledal stopnice, ki so vodile v klet. Komaj sva imela nekaj stopnic za seboj, sem slišal, da so se težka železna vrata za nama zaprla.

Gospa je prižgala svečo in me vodila po dolgem, temnem hodniku.

Takrat še nisem vedel, kaka je ta hiša, v kateri sem se nahajal.

— Moja spremljevalka mi pokaže sedaj neko vdolbino, ki se je nahajala v debelem zidu podzemne kleti.

— Ali lahko sezidate pred to vdolbino zid? — me vpraša ona.

— Zakaj ne, če bom imel dovolj materiala? — sem odvrnil.

— Material se že nahaja tu, — reče ona in pokaže z roko na kup kamenja, ki je ležal v bližini. Bilo je dovolj apna, peska in vsega, kar sem potreboval za svoje delo.

— Kaj zahtevate za svoje delo? — me vpraša ona.

— Ker je bila cela zadeva tako skrivnostna, sem sklenil, da bom zahteval visoko nagrado. Zahteval sem deset rubljev.

— Dobili boste tristo rubljev, — odvrne ona, — toda še enkrat vas opozarjam, da morate molčati kakor grob! — Če boste izdali le eno besedo, vas čaka gotova smrt. Nasli vas bomo in bodite kjerkoli skriti!

— Tristo rubljev?! — Stal sem kot okamenel. — To je vendar za me že celo premoženje, s katerim bom lahko kupil vse, kar bom potreboval!

— Strinjam se! — zakličem — in če dovolite, bom takoj začel. Upam, da bo delo že do jutri zjutraj gotovo.

Ozrl sem se na kup kamenja, ona pa mi zakliče s čudnim glasom:

— Čakajte, ne tako hitro! — Pozabili ste, da vdolbina ne bo ostala prazna!

— Resnično! — vzkliknem — Pozabil sem na mrliča. — Naj ga prinesejo! Zazidal ga bom, da bo do sodnjega dne dobro spravljen!

— Pozabila sem nekaj — nadaljuje tuja gospa, — v zidu morate pustiti malo odprtino, v katero bomo pozneje vstavili okence!

— Kaj? — sem vzkliknil — Mrlič bo gledal skozi okno?

— To ne, — odvrne ona, — toda sorodniki prerano umrle jo bodo lahko videli. Sedaj pa počakajte tukaj, dokler ne bomo prinesli mrliča!

— Ona odide in jaz sem ostal sam v podzemljem prostoru.

Nemirno sem se sprehajal po temni kleti.

Če tudi je pomenila svota tristo rubljev zame rešitev, se mi je vendar dozdevalo moje delo preveč zagonečno in skrivnostno. — Zakaj hočejo pokopati mrliča v tem podzemnem prostoru, če so njeni sorodniki tako nesrečni radi njene smrti?

Ko sem tako premišljeval sem slišal korake.

Bližal se je sprevod. Štiri redovnice so nosile oder. Pred njimi je stopala predstojnica samostana s križem v roki.

— Za mrtvaškim odrom so stopale druge sestre.

— Sedaj sem vedel, kje sem se nahajal. To je bila samostanska klet, kjer sem moral zazidati mrliča.

Na odru pa je ležala tista, ki sem jo moral zazidati.

— To je bilo telo mlade deklice, oblečeno v samostansko haljo. Njenega obraza nisem videl, ker je bil pokrit z gostim pajčolanom.

— Klet se razsveti, ker je vsaka sestra nosila prižgano svečo. Meni pa je postalo tesnobno pri duši, da še tesnobnejše, kakor mi je bilo poprej v temi.

Predstojnica da znamenje in sestre postavijo oder poleg odprtine. Nato dvignejo truplo in ga položijo

na slamnato vrečo, ki so jo vrgle v globino. — Zdajci me pokliče predstojnica in mi ukaže:

— Zidar, začni svoje delo!

To so bile edine besede, ki sem jih slišal pri tem čudnem pogrebu.

Takoj sem se lotil svojega dela in že čez kratek čas so stale prve vrste kamenja na svojem mestu.

Sestre so pri tem prepevale neko žalostno pesem. Obžaloval sem, da sem sploh srečal to predstojnico, kljub temu, da me je pričakovala velika nagrada.

— Petje potihne in ko sem se čez nekaj časa ozrl, sem opazil, da sem zopet sam v kleti.

Bil sem sam — z mrličem.

Ubogo bitje, sem pomislil, ko sem nadaljeval svoje delo. V življenju si ždel za temnimi samostanskimi stenami, sedaj pa, ko si mrtva, so te pokopali v temni kleti.

Hitel sem z delom in nisem mnogo gledal na mrliča.

Apno je bilo dobro, kamenje točno izmerjeno, tako da nisem izgubljal časa. Niso minile niti štiri ure, odkar sem začel delati in že se je dvigal zid v visokosti odraslega človeka.

— Odprtino v zidu sem napravil tako veliko, da bi se človek lahko splazil z glavo in prsi skozi njo.

— Sedaj sem moral le še zid zgraditi do kraja. Ni minilo mnogo časa in tudi to delo je bilo gotovo. — Po mojem računu je moralo biti jutro.

Še enkrat sem stopil pred svoje delo, da bi ga natančno pregledal, ko naenkrat —

— Lasje se mi naježijo, pot mi oblije čelo, — za zidom sem slišal glas!

Mislil sem, da sem se zmotil. Za zidom se je vendar nahajal samo mrlič. Mrlič pa so nemi!

— Stal sem kakor okamenel in premišljeval, če bi javil svojo slutnjo sestram ali ne, ko sem popolnoma razločno slišal stokanje, — sedaj pa, — sedaj sepokaže mrlič na oknu!

Vsemogočni Bog, to je bila resnično mrtva sestra!

— Še vedno je imela na obrazu svoj gosti pajčolan, dve suhi roki sta se proseč iztegnili proti meni.

Hotela je z menoj govoriti, toda glas se ji je izneveril.

Stal sem kakor okamenel in od groze sem padel skoraj v nezavest, — ko naenkrat strga nesrečnica pajčolan z obraza.

Prestrašeno sem zakričal, ta nesrečnica je bila —

— Kdo? — — — prekine razburjeno mladi zdravnik zidarja.

— Kdo je bil? — Rotim te, govori, koga si videl?

— Rosvito!

Mladi zdravnik se je moral z veliko muko premagovati, da ga ni ta beseda podrla na tla.

— Tako so torej te prokletnice umorile Rosvito? — Tako so odstranile njegovo ljubljeno, nato pa, ko je bilo vse končano, ko je Rosvita umrla od lakote, trpljenja in mučenja, — so ji odrezale glavo in mu jo poslale v Torn!

— Kaj pa si ti storil, nesrečnej?

— vpraša Viljem, ves pobit. — Kaj si storil, ko si videl, da si svojo lastno dobrotnico živo zakopal? — Ali nisi s svojimi rokami porušil zid, ki si ga zgradil? — Govori, nesrečnej kaj si storil, da bi jo rešil?

— Oh, vse vam bom povedal, — zastoka umirajoči, — čutim, da moram hiteti, ker me bo drugače prehitela smrt.

— Nezavesten sem se zgrudil na tla. Ko sem se zopet zavedel, se nisem več nahajal v samostanski kleti. Zdelo se mi je, da sem za mnogo let mlajši, da se zopet kakor nekoč nahajam na poti na Kitajsko. Ko se mi je popolnoma vrnila zavest, sem spoznal, da se nahajam na ladji. V tem trenutku stopi k meni neki mornar, ki me je ježno vprašal, če se bom naposled vendar le podal na delo.

— Na delo? — Kako delo?

— Lopov, ali se še vedno nisi streznil, — zakriči krmar, — ta pi-

Mladinski kotiček

Golar Manko:

OČE ŽUPAN IN PIŠČANCI

Je imel župan iz Spuhlje vasi hudo hudo ženo. Pravijo, da ji je bilo ime Kunigunda, in da ni bil župan župan, pa pa njegova žena. Ves dan je moral čepeti doma, le skozi okno je lahko časih pokukal, v nedeljo pa je moral s Kunigundo k maši; kar na levo stran cerkve ga je peljala, kar je bilo za Spuhljo nekaj nezasižanega.

Kratkomo: Župan Jaka, ki ni bil župan, je moral čepeti doma, njegova žena Kunigunda pa je hodila okrog. Seveda, mati županja ni kar tako, kot sosedova Urša, ki ima za moža le mežnarja, zato tudi ne more vedno čepeti doma in kuhati piščancev. To naj dela Urša, ne pa gospa županja. Zato si res ni mogla drugače, in je lazila Kunigunda ves ljubi dan od sosedo do sosedo, od botre do tete in nazaj. Marsikaj je zvedela, marsikaj povedala, raje več, ko premalo. Tako se tudi spodobila za gospo županjo.

Kot lansko leto, tako so tudi letos imeli pri županovih piščance, majhne in lučkane, sicer jih je bilo res le pet, piščanci pa so le bili.

Odslej je bilo konec županovega lenuharjenja; ubogi Jaka ni smel gledati niti več skozi okno, ves dan je moral buliti na dvorišču v piščance, da ne bi priletel kakšen jastreb ali pa kakšna druga zverina in pograbila to ali ono pišče.

Ni se ne more reči, da ne bi oče župan zvesto opravljal težkega posla, saj včasih ni upal niti zamižati, če mu je sonce preveč sililo v oči, ker nikjer ne piše, da ne bi mogel ravno tisti hip planiti jastreba v piščanevo čredo in odnesti ubogo živalco.

Toda naj si je prišlo do tega tako ali tako, zgodilo se je, da je župan Jaka zaspal, morda je bilo krivo temu prevroče sonce, ali pa ga je obšla kakšna ne ve se slabost, kratkomo, Jaka je zaspal in da bi bila nesreča še večja, je priletel jastreb in odnesel najlepše pišče. Seveda se ne smemo čuditi, če je iskal župan peto pišče zama in da ga je Kunigunda nalomila kar se je dalo, ko je prišla domov, no, o tem bi bilo odveč govoriti.

In preden je zjutraj odšla Urša zopet po opravkih, je zagrozila ubogemu Jaki, da bo konec z njim, če mu jastreb odnese še kakšnega piščanca. Pristavila pa je tudi: "Danes me do večera ne bo domov. Glej, da mi ne boš stikal po skrinji, posebno pa mi ne lazi po kuhinji in ne vtikaj nosu v tisti rjavi lonec, ki stoji na polici, kajti, če le povohaš zadevo, ki je v njem, bo takoj po tebi in niti grbasti Nacek ti ne bo mogel več pomagati, pa čeprav bi te celega namazal z gadjo mastjo." In še dve je dobil Jaka z metlo, da bi svarilo bolj zaleglo.

Milo je obljubil preplašeni Jaka svoji ženi, da bo odslej zvesto čuval ostale piščance in da mu niti v glavo ne pade, da bi stikal po kuhinji, najmanj pa, da bi vtikal nos v tisti rjavi pisker, o res, res, da ne.

Kakor je obljubil Jaka, tako je tudi storil: Ves dan je lazil za piščansko četico, od gnojišča do gnojišča, od tu na vrt in zopet nazaj na gnojišče. Tako je šlo od zore do mraka, dan za dnem, toda na žalost le pet dni.

Zopet se je zgodilo, da je prišel loviti uboge župana peti dan spalne. Po vsej pravici se je zbal, da bo zopet zaspal. Toda Jaka je zvit, da mu ni daleč para naokoli, tako si je vsaj mislil. Polovil je piščance, vse štiri privezal na vrvice in si mislil: "Ljubi jastreb, pograbil pišče in z njim ostaje volja. Tudi piščanca lahko pograbiš, toda vseh štirih živalci si nikakor ne boš mogel privoščiti kar naenkrat. Ne boš me, mrha, več prevarila."

Ob teh mislih je naš nasukan Jaka sladko zadrževal in Bog ve, kaj je zasanjal na vročem soncu. In ko se je Jaka v sanjah najslajše nasmihal, ko se mu je sanjalo, da so ga sami angelčki žgečkali po podplatih, je priletel jastreb, pograbil pišče in z njim še ostale tri. In je Jaka prebudil vrišč in kokodajskanje koklje, je videl visoko v zraku jastreba in v njegovih krempljih piščance, ki so bingljali kakor zrele češnje na veji.

Milo je gledal Jaka za svojimi varovanci, dokler niso izginili za vaškim stolpom.

Seveda se ne smemo čuditi, če je pograbila Jaka divja srd, žalost, obup in temu podobne zadeve. "Kaj bo sedaj, mu je planila misel kakor jazbec v glavo — nič drugega, kakor konec bo s teboj", mu je odgovarjala pamet.

"Če je tako, pa naj bo", si je dejal, in že je teklen v kuhinjo, pograbil pisker in iz njega pojedel strup, ki ga je namenila Kunigunda Bogu komu. Še toliko je imel moči, da se je splazil v čumnato, se vlegel v posteljo in čakal na belo smrt.

Sele proti večeru je zaslišal v veži korake: "Aha," si je dejal "že gre pome bela smrt s koščenimi rokami in z ostro koso." Pokrižal se je še enkrat, globoko zavzdihnil in — "A, tu si mreina, spiš, kje so piščanci, kje, povej!" Kot vihar se je pripodila v sobo njegova babura in vihtela nad njim ljuto metlo. Jaka debelo pogleda svojo Kunigundo in vzdihne: "Ni jih več, z jastrebom so odleteli, takole," in zakrili z rokami kot čaplja. Že je padalo po ubogem županu, a ta mirno nadaljuje: "Nikar se ne trudi, ljuba Kunigunda, saj nisem več živ, že ves popoldan ležim mrtev tu v sobi, ves strup sem pojedel in sedaj me ni več."

"Kaá, medu tudi ni več, ki sem ga pripravila za potice, o, moj Bog!" Sedaj pa je bilo konec milosti. Jaka se je zvijal pod metlo kot črviček, prosil, molil, a zaman, ker strup res ni bil strup, pač pa sladek med, s katerim si je slajšala Kunigunda grenke dni in tega greha mu nikakor ni mogla odpustiti.

Pahič Stanko — dijak:

NESREČNA KRETNJA

"Sedite!" je dejal profesor, "tako znanje zasluži plačilo. Dam vam odlično."

Mirko je pograbil zvezek in odšel izpred table. Sošolci so ga gledali začudeno in zavistno, da so se mu nehote razlezele ustnice na smeh. Sre-

čo je bil imel.

Tedaj je zazvonilo. V razredu je nastal hrup, profesor je pograbil razrednico in odšel. Za njim se je razlegel krik.

"Čestitam, Mirko", se je oglašil za Mirkom, obkroženim od sošolcev, tovariš Branko.

Mirko se je ozrl in se srečal z osolzelimi Brankovimi očmi.

"Čestitam", je ta ponovil, "jaz nisem bil tako srečen."

Mirko se je spomnil, da je dobil Branko tik pred njim svoj "evke". Nič novega ni bilo to, saj ni bil edini. Nasprotno, ogromna truma "odlikovancev" je stala za njim in slučajno je postal Mirko izjema.

"Ne maraj", ga je tolažil, "saj si boš še popravil. Gotovo si lačen, na!"

Dal mu je dinar za šunkarico, ker je vedel, da nima denarja. In četudi oi ga imel, bi ga moral hraniti za važnejše stvari.

"Hvala, tega ti ne pozabim," se je Branko zahvalil. Vzel denar in odšel v šolsko vežo.

Kmalu nato se prikazal na šolskem pragu s šunkarico v roki. Ravnatelj je stal tam in zdaj pa zdaj opominjaly koga, ki se ni ravnal točno po "predpisih".

Branko je stopil mimo njega, toda tisti hip se je zgodilo nekaj nerodnega. Ravnatelj je namreč za mahnil z roko proti nekemu paglavcu na cesti, a v tem je zadel Brankovo roko in šunkarica je šla na zračno potovanje, ki se je končalo v prahu. Padla je na tla in obe njeni polovici sta se razprli, da se je meso pavaljalo po prahu.

Za hip je Branko obstrmel. Ni vedel, ali bi vse skupaj pobral ali pa bi jo potegnil med vrveže. Sram, zelo sram ga je bilo, da bi spričo vseh pobiral oprane ostanke nesrečne šunkarice in jo je raje pobrisal, to pa tako hitro, da ga je ravnatelj, ko je pogledal kaj je, komaj še opazil.

Na prag je prišel šolski sluga in ravnatelj, ki ga ni nič kaj preveč veselilo, da se mu pred nogami valjajo taki klavni ostanki, ga je ta-

Predno pa bo storil kake korake, se mora prepričati, če se je zločin res zgodil v samostanu ali ne.

Zanj bi bilo zelo nevarno, če bi obdolžil samostan, pozneje pa ne bi mogel dokazati svoje trditve.

Samostan je bil zelo mogočen in ugleden. Viljem je vedel, da ga Katarina v vsakem oziru protežira in ščiti.

S početka se je Viljem nameraval obrniti na nemškega poslanika in ga prositi, da gre k carici in da reši Rosvito. Toda kmalu je ta načrt opustil. Vedel je, da bi to predolgo trajalo. — Če je Rosvita res še bila pri življenju, bi ji lahko vsak novi dan prinesel smrt.

— Kaj naj stori? Po kateri poti naj gre?

Nenkrat se je spomnil onih skrivnostnih vrat, o katerih mu je goba-vec pripovedoval, Viljem ni dvomil o tem, da ta vrata še vedno postoje in da bi lahko skozi nje prišel v klet.

Toda sam tega nikakor ni mogel izvršiti. V Moskvi ni imel nobenega prijatelja, ki bi mu lahko pomagal.

Viljem se je najprej spomnil Turpiza in vojaškega zdravnika.

Da, to sta bila njegova prava prijatelja, ona mu bosta takoj prihitela na pomoč. Viljem je sklenil, da ju bo naprosil, naj prideta čim prej k njemu. Napisal jima je pismo, v katerem jima je točno opisal celo stvar. Opisal je, kako je Rosvito spoznal in vse, kar se je zgodilo do danes.

Viljem pošlje posebnega glasnika na konju v Torn. Bil je bogat in je lahko vse poskusil, kako bi mogel Rosvito rešiti.

Čez dva dni sta prispela njegova prijatelja v Moskvo.

Viljem je sedaj stanoval v svoji vili, ki si jo je dal zgraditi. V teh tihih sobah so skovali prijatelji načrt, na podlagi katerega so nameravali rešiti nesrečno Viljemovo zarochenko.

koj poslal za dečkom.

Sluga je odšel in se je, ker je imel še precej "detektivske" nadahnutosti v sebi, kmalu vrnil z Brankovo vred. Ta je imel solze v očeh, ali od strahu ali zaradi izgube južine, tega se niti sam ni zavedal.

"Tako", je zagrmel ravnatelj, "niti toliko vladni niste, da bi pobrali, kar vam pade pred mano na tla. Poberite to!"

Zardel od sramu se je Branko sklonil in s trepetajočimi rokami pobral nesrečne ostanke podarjene južine.

"Tega venadi ne morem jesti", se je potihoma uprl in pokazal, kar je pobral.

"Vržite v koš in takoj z mano v pisarno!" je dejal ravnatelj trdo.

Storil je po povelju in stopil za ravnateljem v pisarno. Nekak čuden, gosposki duh je vel tam, da se je še bolj prestrašil.

"Kako se pišete?"

"L-leban," je zajecel fant in solze so ga obile.

"No, no, le nič solz. Raje mi povejte, čemu ste tako naglo pobegnili?"

"Sram me je bilo," je rekel Branko odkrito, ko ga je ravnatelj prijaznejši glas nekoliko opogumil. "Sram da vas je bilo? Fantu pade malica na tla pa ga je sram, da bi jo pobral! In jo pusti, celo še pred mano!"

"Saj je nisem sam vrgel na tla", se je znova uprl Branko.

"Vem, vse se lahko pripeti. Saj vam jaz..." Obmolnil je, kot bi ga tudi bilo "sram" nadaljnjih besed.

"Od kod ste doma?" je vprašal čez čas.

"S Uoljan."

"Aha, Vaši starši niso premožni?"

"Niso ne, saj tudi denarja za južino nisem dobil doma, ampak mi je dinar podaril sošolec."

"Tako. In jaz sem vas zdaj spravljal ob malico!"

Segel je v žep in odprl denarnico. Podaril mu je desetico, potlej pa ga je naglo zrinil iz sobe.

"Le pojdite in se najejte. Nič se ni treba zahvaljevati, je že vse dobro, le pojdite!"

Vrata so se zaprla za njim.

Srečen slučaj jim je prišel na pomoč. Naslednjega dne bi morala dospeti v Moskvo carica Katarina.

Samostan je namreč slavil tristoletnico svojega obstanka in zato so nameravali svečano proslaviti to obletnico.

Celo mesto se je nahajalo v svečanem razpoloženju.

Carici so se podali naproti mestni poveljnik, vojaški in civilni dostojan stveniki. Pred mestnimi vrati se je zbralo na tisoče in tisoče ljudi.

Katarinin prihod v Moskvo je nalikoval na triumfalno povorko. — Ona se je takoj odpeljala v samostan, kjer je nameravala cel dan ostati. Najprej je bil namreč na programu svečani sprejem v samostanu. Drugi dan si bo carica ogledala samostanske prostore, nato pa se bo peljala skozi svečano razsvetljeno mesto, nakar se bo zopet vrnila v samostan, kjer bodo njej na čast priredili svečano večerjo.

Po večerji pa bo takoj zopet odpotovala v Petrograd, kamor jo kličejo neodložljivi državni posli.

Na te mprogramu so sestavili naši prijatelji svoj načrt.

Vse je šlo po programu. Pred samostanskimi vrati so pozdravile carice nune, s predstojnico na čelu. Predstojnica poklekne in izroči carici samostanske ključke. Na ta način je priznala, da smatra carico za svojega gospodarico.

Ta predaja ključev je imela važan politični pomen.

Katarina namreč ni bila prevelika prijateljica cerkve. Za časa vladanja carice Elizabete, kakor tudi carja Petra III., je uživala cerkev v Rusiji velike privilegije. Pod vladarjevo zaščito je postajala cerkev vedno bolj mogočna. Metropolit in drugi škofje so bili tako rekoč sredi ruskega carstva svoja lastna država, s svojo lastno vlado.

(Dalje prihodnjic)

janec še vedno ne ve, da se je v Amsterdamu vkrcal na našo ladjo, ki gre na lov na kite v Ledenem morju!

— Amsterdam — kiti?

Vse se mi je mešalo po glavi. Premišljeval sem, kako sem dospel v Amsterdam in nato ladjo, toda nikakor se nisem mogel spomniti, če sem že kedaj prej videl kapitana in krmarja, če sem sploh kdaj že videl to ladjo.

— Jaz sem izkušen mornar in se ne bi nikoli vkrcal na kako ladjo, ki gre na lov na kite.

— Ko sem splezal na krov sem zagledal pred seboj neizmerno morskno gladino.

Krmar mi je odkazal delo in ko sem začel vdihavati sveži morski zrak, sem se počutil zdravega in močnega, kakor vsi drugi.

Mnogo sem premišljeval o svojih čudnih doživljajih. Mogoče sem bil res v Amsterdamu, toda sam gotovo nisem prišel tja. Ni dvoma, da so me uspavali in prinesli v to mesto. Nisem se mogel niti tega spomniti, če sem iskal službe na tej ladji, toda pomagati si nisem znal, ničesar nisem mogel storiti.

Nahajal sem se na krovu in bila bi neumnost, če bi se uprl kapitanu in krmarju. — Toda komu je bilo na tem ležeče, da me je poslal na morje?

Nikomur drugemu, kakor nunam.

Da bi me vsaj za sedaj prisilile, da bi molčal, so me poslale na dolgo morskot pot. Vedel sem, da traja lov na kite vedno po nekoliko let!

V žepu svojega plašča sem našel zavitek, v katerem se je nahajalo tristo rubljev. Najrajše bi bil vrgel ta denar v morje. Toda tudi to bi bila neumnost. Kdo ve, če ga ne bom še nekoč nujno potreboval?

Ponoči se mi je sanjalo o Rosviti. Videl sem nesrečno sestro živo zazidano, videl sem, kako je razbijala po zidu. Toda moje delo je bilo so-

lidno, — kamenje ni popuščalo! Zjutraj sem se zbudil ves poten in polbit.

Tako se mi je sleherni noč sanjalo o nesrečni Rosviti.

Nočem zavlačevati. Dolgo smo bili na Ledenem morju in naposled smo se vrnili v Amsterdam. Tu sem prejel svoj zaslužek, ki je s samostansko nagrado pomenil že lepo vsoto.

— Nekaj me je z nepremagljivo silo vlekel nazaj v Rusijo.

Vsako noč se si mi je sanjalo, da me Rosvita kliče:

— Pridi, — reši me!

— Prišel sem v Moskvo, toda kmalu sem se prepričal, da mi ni mogoče vdreti v samostan. — Iskal sem v kapelici vrata, toda nisem jih mogel najti. Da pa bi šel naravnost v samostan, to je bilo nemogoče.

Polagoma sem potrošil ves svoj denar in prisiljen sem bil, da sem si začel iskati dela. Toda nihče me ni hotel zaposliti in še le danes sem dobil pri vas delo.

Z veseljem sem delal, ko sem naenkrat slišal, ravno ko sem stal na lestvi, da me nekdo kliče po imenu.

— Pogledal sem gor — in glej nad streho je lebdela sestra Rosvita, ki mi je nekoč ravno na tem prostoru tako požrtvovalno stregla.

— Arnold Svenborn! — mi je zaklievala. — Zakaj se obotavljaš? — Reši me, — še vedno sem zazidana! — Ali sem te zato negovala, ali sem bila zato pri tebi, da se me sedaj nočeš usmiliti?

Prestrašil sem se — in strmoglavil v globino. Padel sem na glavo in sedaj bom umrl!

— Umirajoči je končal svojo povest.

On položil mirno, kakor da hoče spati, svojo glavo na zemljo. Njegov obraz je bil sedaj miren in zadovoljen. Svojo vest je razbremenil, rešil se je grozne skrivnosti, ki mu ni dala nikoli miru.

Mladi zdravnik je sedel poleg

njegovega ležišča. Ustnice so mu drhte, solza za solzo mu je polzela po obrazu.

— Rosvita, zastoka Viljem, — oh, če res še živiš, — za mene ne bo take ovire, da je ne bi mogel premagati, meni ne bo nihče mogel preprečiti, da pridem do tebe!

Nato se Viljem Stein zamisli. Dolgo je tako sedel, dokler ga ni nendoma zbudil iz premišljevanja globok vzdih. Ko je pogledal na ležišče, je opazil, da je Arnold Svenborn pravkar izdihnil svojo dušo.

166. POGlavJE

Atentat brez orožja

Doktor Viljem Stein zatisne nesrečnež oči. Sklenil je, da se bo pobrigal za dostojni pogreb.

Odkar je slišal mladi zdravnik zidarjevo priznanje, ni več našel miru. Glava torej, ki jo je v Tornu dobil v roke, ni bila Rosvitina! Prevarili so ga in mu poslali glavo neke tuje slične deklice, ki je nikoli ni videl, samo da bi ga prepričali, da je Rosvita mrtva!

Bilo mu je jasno, da bi mu bili poslali Rosvitino glavo, če bi bila res mrtva. To bi bila za predstojnico zelo lahka stvar, mnogo lažja, kakor pa je bila cela prevara, ki jo je izvedla.

Čim dalje je premišljeval, tem bolj je bil prepričan, da je njegova uboga, nesrečna zarochenka še živa.

Ona je nedvomno še vedno žela v svoji podzemni grobnici. Z grozo je mislil Viljem na to, da živi njegova ljubljena zaridana. Spraševal se je, če že ni morda umrla tekom teh petih let ali pa je morda njeno zdravo telo kljubovalo vsem napotom in mukam?

Minilo je osem dni in Viljem ni zatislil očesa.

Bil je bled, suh in nervozen. Nesrečni mladenič je neprestano premišljeval, kako bi rešil svojo zarochenko, če je še živa.